

GAZETA**PRANNA**
Biblioteka

- ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW -

Nr. 8882.

Lwów, sobota 8 czerwca 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

**Treść listu Marsz. Piłsudskiego
do prezesa Trybunału Stanu.****Strajk akademicki we Lwowie nadal trwa.****Ojciec Sw. przeciw mowie Mussoliniego. - Dalsze wybuchy
Wezuwiusza. - Wyrok na A. Nowaczyńskiego zatwierdzo-
ny. - Samobójstwo 15-letniego ucznia we Lwowie.**

Sznki przegkie, wędliny delikatesowe poleca „ZAKOPANE” - Moor i Stachowicz, Akademicka 24. -- L. Sapieny 25.

**WYJAZD MARSZ. PIŁSUDSKIE-
GO DO RUMUNJI.**Warszawa, 6 czerwca. (Tel. G. P.)
Wyjazd Marszałka Piłsudskiego do
Rumunii ma nastąpić, jak słychać
obecnie, w sierpniu. Wysłano już od
powiednie listy w celu przygotowa-
nia w Tangoviszte udzielonej p. Mar-
szalkowi willi dr. Skupniewskiego.**OBROŃCY OJCZYZNY U P. PREZY-
DENTA RZPLTEJ.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (ab) P. Prezy-
dent Rzpltej przyjął dzisiaj na Zamku
delegację federacji związku Obrońców
Ojczyzny z gen. Góreckim na czele. De-
legacja prosiła p. Prezydenta o wzięcie
udziału w zjeździe federacji, który ma
się odbyć 9. czerwca. Następnie p. Pre-
zydent przyjął wojewodę wołyńskiego
Józefskiego.**EKONOMISCI FRANC. W POL-
SCE.**Paryż, 6 czerwca. (Tel. G. F.) W
medzię wybiera się do Polski wy-
cieczka francuskich sfer gospodar-
czych z p. Noulensem, b. ambasado-
rem Francji w Polsce na czele.**ZJAZD LITERATÓW POLSKICH.**Poznań, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Dziś
odbyło się tu uroczyste otwarcie ogólne-
go Zjazdu literatów polskich. Przemó-
wienia powitalne wygłosili: radca Boro-
wy imieniem min. W. R. i O. P. i p. Ki-
sielewski.UPROWADZENIE CIOCI MATYLDY.
(Do artykułu na str. 11-tej.)**Sowiecko-japoński zatarg**

NA TLE POŁOWU RYB KOŁO SACHALINU.

Tokio, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Zwią-
zek japońskich przemysłowców ryb-
nych rozpoczął wbrew zakazowi władz
sowieckich połów ryb na sowieckichwodach terytorjalnych. Ambasador so-
wiecki w Tokio Trojanowski zgłosił
ponownie protest japońskiemu min. s.
zagr. ostrzegając Japonię przed ewen-
tualnym skutkiem postępowania prze-
mysłowców japońskich.**GOŚCIE ŁOTEWSCY W WARSZAWIE.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (st) Dziś
rano przybyła do Warszawy wyciecz-
ka przemysłowców z Łotwy, złożona
z przedstawicieli sfer przemysłowych,
handlowych i dziennikarskich. Wy-
cieczka przez dzień dzisiejszy ma zwie-
dzić Warszawę, wieczorem wyjeżdża
pociągiem na Wystawę poznańską.**Artykuły toaletowe**
światowej sławy
„A. & F. Pears Ltd.
Londyn“„VINOL'A Co., Ltd. Londyn“
Wylączne przedstawicielstwo na Małopolskę
Wsch. i Wołyń**MARIAN SINGER**
Lwów, plac Marjacki 5.
Telefon 72-71.**Podziękowanie.**Wielmożnemu Panu Dr. Diamandowi
Prymarjuszowi Szpitala Żyd. w Przemys-
lu, oraz Panom Asystentom Dr. Meie-
rowi i Dr. Pordesowi, za bezinteresowną
i skuteczną pomoc lekarską, okazaną
mojej żonie podczas ciężkiego porodu —
składam tą drogą wyrazy serdecznego
podziękowania.

Jakób Hochner z Rzeszowa.

Pod wysokim sztandarem.

PROGRAM ZAGRANICZNY MAC DONALDA. — UTOPIJA, KTÓREJ POTRZEBUJE EUROPA.

Lwów, 6 czerwca.

Zwolna uchyla się zasłona oblicza Anglii po ostatnich wyborach. Lista nowego gabinetu z Mac Donaldem na czele jest w ogólnych zarysach ustalona, a do kilku dni nastąpi jej ostateczne sformułowanie i zatwierdzenie. Ponadto w kilku wywiadach prasowych wypowiedział się przyszły premier na temat swego programu. Na razie chodzi o politykę zagraniczną, z punktu widzenia interesów polskich zresztą najdonioślejszą.

P. Mac Donald wyobraża sobie swą pracę na niwie międzynarodowej w formie bez zastrzeżeń wniosłej. Marzy o powszechnym pokoju i pragnie na nowe tory wprowadzić „zakorkowaną” przez konserwatystów sprawę rozbrojenia. Zrywając z polityką tajnych umów i aliansów ścisłych, chciałby zapoczątkować erę współpracy europejskiej bez rywalizacji.

Programowi takiemu należy przyklasnąć. Jego realizacja oznaczałaby osiągnięcie celu, do którego ludzkość dąży od wieków, nie posuwając się naprzód. Ale program ten nie jest dziś realny; przerasta siły rządu, a nawet narodu. I tylko głęboki idealizm socjalistów angielskich pozwala wierzyć, że to, co się głosi, jest osiągalne.

Łatwo jest jednym tchem zapowiedzieć zniesienie wszystkich bolączek, trapiących ludzkość, jednak każda z nich z osobna jest dla siebie problemem olbrzymim, bodaj czy rozwiązalnym w drodze długiej ewolucji.

Rozbrojenie! Któryż naród nie zgodziłby się z entuzjazmem na to, by miliony, tonące w kosztach krążowników, czolągów i samolotów wojennych, obrócone zostały na szkoły, szpitale, stadiony sportowe, na budowę ogrodów miast? I chyba naród angielski nie był by ostatnim w ich szeregu. A jednak realizując swój program rozbrojeniowy, napotka p. Mac Donald na trudności, które go rychło przekonają, że zapowiedzieć i zrobić — to dwie różne rzeczy. Spotka się przedewszystkiem z brytyjską racją stanu, która bronić musi silnej floty wojennej jako gwarancji bytu imperjum. A p. Mac Donald wie, jak ściśle łączy się sprawa kolonii angielskich z wewnętrznym zagadnieniem socjalnym. Wie, że osłabienie supremacji morskiej Anglii uderzyłoby w pierwszym rzędzie w miliony robotników, których reprezentuje, niszcząc ich warszaty pracy.

Polityka współpracy europejskiej jest — zdaje się — dążeniem każdego z odpowiedzialnych mężów stanu. A jeśli dochodzą do skutku mimo to sojusze ścisłejsze, będące wyraźnym zaprzeczeniem zasady „bez rywalizacji”, dzieje się to dlatego, ponieważ dojście do współpracy powszechnej jest w obecnych warunkach niepodobieństwem. Żadne hasło nie zmieni faktu, że istnieje rywalizacja między państwami, często wręcz rywalizacja wroga w dziedzinie gospodarzei, terytorjalnej, politycznej, że istnieją sprzeczne dążenia, że są przeciwieństwa, których nie złatwi dobra wola.

Dążąc do tej współpracy, spotka się rychło p. Mac Donald ze zjawiskiem tak wyłamującym się z wszelkich reguł, jak Sowjety. I tu prawdopodobnie najwcześniej rozbije się utopijny idealizm socjalistycznego premiera: twarda, brutalna konieczność zmusi go bądź do ustąpienia bądź do kontynuowania po-

lityki konserwatystów, przez niego samego wykletej.

Mimo wszystko dobrze się stało, że taki program został ogłoszony. Ludzkości potrzebne są wielkie utopie. Polityka europejska w ostatnich latach coraz wyraźniej wkracza w fatalne ślady dyplomacji z przed r. 1914. Ścisłe sojusze prowadzą z reguły do „rozgry-

wek”. Stanu tego p. Mac Donald nie zmieni. Nie zmieni tem bardziej, że będzie mieć do zwaloczenia zbyt wiele trudności wewnętrznych, aby całą energię poświęcić wskrzeszaniu dzieła Wilsona. Nie mniej może uda mu się bodaj wykrzesać ów zdrowy, ożywczy podmuch moralny, który toruje ścieżki przyszłym pracom i wysiłkom.

Palace

Monumen. dramat
życiowy w 12 akt.

W JARZMIE GRZECHU

W gł. rolach: Lilian Hall - Davis i Zuzy Vernon

Komisja usprawnienia admin. państwowej.

NOWY PODZIAŁ POLSKI NA WOJEWÓDZTWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (st.) W Prezydium Rady Min. rozpoczęła prace specjalna komisja do usprawnienia administracji państwowej pod przewodnictwem posła dra Jaroszyńskiego, b. wicemin. spraw wewn. Najbardziej czynna jest sekcja podziału terytorjalnego państwa pod przewodnictwem sen. Romana. Przeprowadza

ona prace nad racjonalnym podziałem państwa na województwa. W pracy tej komisja dąży do zmniejszenia liczby województw, których obecnie Polska posiada szesnaście. Nowy podział państwa ma być oparty na kryterjach gospodarczych i geograficznych oraz na wymaganiach państwa.

Redukcja kredytów na inwestycje

W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (ab.) Min. spraw wewn. podało do wiadomości wszystkich wojewodów wyciągi z zestawień zapotrzebowania kredytowego związków komunalnych na wykonanie najpilniejszych inwestycji. Zwrócono uwagę wojewodom, że środki finansowe nie pozwalają na przeprowadzenie inwestycji w rozmiarach projektowanych przez poszczególne województwa. Wyciągi zatem zawierają zredukowane kwoty na cele inwestycyjne. Min. przekazało te wyciągi Bankowi Gosp. Kraj. ustalając kolejność kredytów. Zarazem zwróciło uwagę wo-

jewodom, że nie oznacza to jeszcze przyznania kredytów. Wyciągi zostaną przesłane wojewodom dla zorientowania się, przyczem Min. spraw wewn. akcentuje ciężką sytuację kredytową. Poszczególne związki komunalne nie mogą i nie powinny przed otrzymaniem promes Banku Gosp. Kraj. angażować się w inwestycjach, aby nie narażać się potem na trudności finansowe. Bank Gosp. kraj. przeznaczać będzie kredyty inwestycyjne stopniowo w miarę dysponowania funduszami na ten cel.

Litwa walczy z chłopcami polsk.

UCZNIACY W OBOZIE KONCENTRACYJNYM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (st.) Do obozu koncentracyjnego w Wormiach na Litwie kow. wysłano z Kowna trzech uczniów gimnazjum polskiego w Kownie. Nazwiska uczniów nie są znane, wiadomo tylko, że dwóch z nich liczy po 13 lat, jeden 14. Przystępstwem, za który

chłopcy dostali się do więzienia był fakt, że w momencie, gdy podczas jakiejś parady wojskowej orkiestra grała litowski hymn narodowy, chłopcy zupełnie przypadkowo zaczęli się śmiać. Oskamzono ich o wyśmiewanie hymnu państwowego.

Rozdział odszkodowań niemieckich

MIEDZY POSZCZEGÓLNE PAŃSTWA.

Paryż, 6 czerwca 1929. (Tel. G. P.) Jak podaje Petit Parisien przeciętna rata odszkodowań niemieckich w wysokości 1988 milionów marek będzie rozdzielona pomiędzy główne państwa sprzymierzone w sposób następujący: Francja 1039 milionów Marek, Anglja 428, Włochy 211, Belgja 115, Stany Zj. 66, Japonja 13 milionów Marek. Reszta będzie według odpowiedniego

stosunku procentowego rozdzielona między Jugosławie, Rumunję, Grecję, Polskę i Portugalję.

KRÓL JERZY.

London, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Król spędził noc dobrze, nie czując bynajmniej zmęczenia po naradach nad sprawami państwa, jakie prowadził w ciągu ostatnich dwu dni.

MIN. BOERNER W GDYNI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 6. czerwca. (ab) P. Min. poczt i tel. Boerner wyjeżdża dziś w towarzystwie wyższych urzędników Min. do Gdyni, gdzie weźmie udział w uroczystości poświęcenia nowowbudowanego gmachu urzędu pocztowego. Następnie weźmie udział w takiej samej uroczystości w Działdowie. Poza tem odbędzie inspekcję urzędów pocztowych w Bydgoszczy. Na czas nieobecności, p. Ministra zastępować będzie wicemin. Dobrowski.

POSIEDZENIE KOMITETU FINANSOWEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 6. czerwca. (ab) W nadchodzącą sobotę o godz. 10 rano pod przew. p. Premiera Światalskiego odbędzie się pierwsze posiedzenie nowo utworzonego przy Prezisie Rady min. Komitetu finansowego. Udział wezmą wszyscy członkowie komitetu. Kierownik Min. skarbu Matuszewski wygłosi referat.

PRZYJĘCIE KU CZCI KS. PRYMASA HLONDA.

Rzym, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Przybywającego tu ks. Kardynała Prymasa Hlonda podejmował dziś obiadem ambasador Rzeczypospolitej Skrzyński. W obiedzie wzięli udział kardynałowie: Gaspari i Sincero, oraz liczni przedstawiciele najwyższego kleru.

WZROST OBROTÓW GIELDO-
WYCH W WARSZAWIE.

Warszawa, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Ostatnie obliczenia obrotów giełdy pieniężnej w Warszawie wykazały, że obroty te w kwietniu br. osiągnęły sumę 70.9 milj. zł., gdy w marcu br. tylko 50.6 milj. zł.

MYLIŁA WIĘŚĆ O ZNIŻENIU
STOPY DYSK. BANKU ANG.

Warszawa, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Ekonomiczna agencja prasowa „Europe-Radjo“ (Berlin) dziś rano nadała wiadomość o znizeniu stopy dyskontowej przez Bank Angielski do 5-prc., podczas gdy w rzeczywistości w Banku Angielskim obowiązują w d. c. 5 i pół prc. Wiadomość, która wywołała duże wrażenie w kołach finansowych, Agencja Europe-Radjo odwołała. Bank Polski inną drogą już wcześniej uzyskał zaprzeczenie tej wiadomości.

NIEMIECKA WYCIECZKA NA PWK.

Poznań, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Dnia 18 bm. przybędzie tu zorganizowana przez „Deutscher Wirtschafts bund für Polen“ we Wrocławiu wycieczka na PWK., która zabawi około 4 dni.

Ubrania

do miary

z materji angielskich
i bieleckich

wykonuje

CH. STADLER

Lwów Jagiellońska 15.

List Marszałka Piłsudskiego do Prezesa Trybunału Stanu.

„SEJM POPRZEDNI BYŁ SKORUMPOWANY, A OBECNY JEST DOŚĆ BLIŹNIACZO PODOBNY. — OSKARŻENIE MIN. CZECHOWICZA BYŁO BE ZSENSOWNE I NIEETYCZNE.

Warszawa, 6 czerwca. (Tel. G. P.) „ABC” zamieszcza treść listu Marszałka Piłsudskiego skierowanego na ręce prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego Trybunału Stanu. P. Marszałek oświadcza m. i. co następuje:

„Wskutek dobrej gospodarki finansowej mojej i p. Czechowicza nagromadziły się znaczne zapasy pieniężne w kasach skarbowych. Tych pieniędzy nie chciałem trzymać w kasach i wydałem je na cele pożyteczne, w szczególności na rozwijający się wtenczas ogromnie ruch budowlany”.

Według doniesienia „ABC”, Pan Marszałek Piłsudski stwierdza, iż wydatków tych dlatego poprzedniemu Sejmowi nie przedkładał, że Sejm ten był skorumpowany i niegodny do decydowania w ważnych sprawach państwowych. Obecny Sejm uważa Pan Marszałek za bliźniaczo podobny do swego poprzednika.

W d. c. listu Pan Marszałek podkreśla, że polityczne rokowania z Sejmem uważał zawsze za swój wyłączny

atrybut i zakres działania. Wreszcie P. Marszałek Piłsudski w konkluzji listu dochodzi do wniosku, że postawie-

nie b. ministra Czechowicza w stan oskarżenia należy uważać za czyn bezsensowny i nieetyczny.

B. min. Czechowicz został powołany

NA CZŁONKA KOMITETU FINANSOWEGO RADY MIN.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 6 czerwca. (ab). Wiadomość, jaką przed kilku dniami przyniosła „Gazeta Poranna”, o powołaniu do komitetu finansowego Rady Min. p. Czechowicza b. min. skarbu obecnie całkowicie się potwierdza. P. Premier Świątalski zaprosił na członka komitetu finansowego p. Czechowicza. Do Komitetu należeć będą p. Premier, kie-

rownik Min. skarbu Matuszewski, prezes Banku Gosp. kraj. gen. Górecki, prezes Państw. Banku Rolnego prof. Ludkiewicz i prezes PKO. p. Gruber. Ponadto uczestniczyć będą ministrowie, jeżeli sprawy dotyczące ich Min. znajdować się będą na porządku dziennym komitetu finansowego.

P. Prezydent Rzplitej weźmie udział w uroczystości pochowania zwłok gen. Bema

TAKŻE POSŁOWIE: WĘGIER I TURCJI UCZCĄ NASZEGO BOHATERA.

Tarnów, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Delegacja komitetu sprowadzenia zwłok gen. Bema była przyjęta przez p. Prezydenta Rzplitej i zaprosiła Go do wzięcia udziału w uroczystości złożenia zwłok gen. Bema w mauzoleum w Tarnowie. P. Prezydent Rzplitej przyrzekł

w miarę możliwości wziąć udział w obchodzie. Następnie delegacja zaprosiła posłów węgierskiego i tureckiego do udziału w uroczystościach. Obaj posłowie, wraz z personelem poselstwa przybędą na obchód do Krakowa i Tarnowa.

Miasta żądają gromadzenia rezerw zbożowych.

Warszawa, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Min. Składkowski przyjął dnia 5 bm. delegację w sprawie państw. polityki aprowizacyjnej w osobach pp. Wielgusa, Frankowskiego (Lwów), dyr. Stogo. Delegaci uważają za konieczne bieżące kontynuowanie rezerw zbożowych jako podstawowego warunku dla zape-

wnienia bezpieczeństwa aprowizacyjnego ludności miast. O ileby część zapasów tegorocznych nie została skonsumowana, będzie ona zużytkowana w Składkowski przyrzekł delegatom miast, które lojalnie podjęły się współpracy z rządem, poddać memoriał pod rozwagę czynników fachowych.

Co skradziono w czechosł. min. obrony

Praga, 6 czerwca. (Tel. G. P.) W sprawie afery szpiegowskiej „Narodni Oswobodzenie” stwierdzają, że plan mobilizacyjny czechosłowackiego sztabu generalnego nie został skra-

dziony. Wykradziono jedynie z ministerstwa obrony narodowej rachunki i rozmaite dokumenty drugorzędного znaczenia.

Zaczną się teraz rokowania

W SPRAWIE EWAKUACJI NADRENI.

Paryż, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Jak stwierdza „Matin”, zagańnienie odszkodowań wojennych można uwa-

żać za ostatecznie zlikwidowane i rokowania w sprawie ewakuacji Nadrenji mogą i powinny być podjęte.

Flota sowiecka prowokuje Finlandję

SOWJETY NA WSZELKI SPOSÓB USILUJĄ WYWOŁAĆ STARCIE.

Ryga, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Z Helsingforsu donoszą, iż natychmiast po puszczeniu lodów sowiecka flota wojenna rozpoczyna manewry w zatoce fińskiej, przyczem o-

kręty sowieckie przeważnie zapuszczają się na terytorjum wód fińskich. W ostatnich czasach 7 łodzi podwodnych zbliżyło się do wyspy Lawansaari i przy samej wyspie do-

konowało szeregu ewolucyj. Jednocześnie w powietrzu zauważono 4 samoloty sowieckie, które działały równocześnie z flotą. Na uwagę zasługuje fakt, że w ostatnich czasach sowiecka straż pograniczna na granicy fińsko-sowieckiej coraz natężniej i częściej wkracza na terytorjum fińskie i usiłuje wszelkimi sposobami sprowokować zajście.

DELEGAT LIGI NAR. NA LITWIE.

Kowno, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Delegat komisji tranzytowej Ligi Nar. gen. Candoll, bawiący od kilku dni na Litwie zwiedził Olitę, Marjampol, Birsztany. Po powrocie do Kowna gen. Candoll odbył dłuższą konferencję w ministerstwie spr. zagr.

DYMISJA RZĄDU GRECKIEGO.

Ateny, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Ministrowie złożyli swe teki w ręce Venizelosa.

BOLSZEWICKI WARCHOŁ ODRYWA MURARZY OD PRACY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (st) Poseł komunistyczny Sypuła, który usiłuje wziąć w arendę robotników budowlanych, raz po raz odrywa ich od pracy, aby szli na wiec. W dniu wczorajszym zwołał wiec przed domem, w którym mieści się związek budowlany na ul. Wiejskiej. Po kilku słowach mowcy nadto jaskrawo demagogicznych policja wiec rozwiązała.

PRZEMYTNIICY SKAZANI JAKO SZPIEGOWIE.

Moskwa, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Sąd sowiecki w Odesie rozpatrywał sprawę Makara Prokopienki i Iwana Kołowicza przychwyconych na przemycaeniu jedwabiu do Rosji. Oskarżono ich o szpiegostwo wojskowe na rzecz Polski i Szwajcarii(?) i po dwudniowych rozprawach skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie.

SKARGA KOLONISTÓW ROSYJSKICH NA RZĄD LITEWSKI.

Kowno, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Koloniści rosyjscy z pow. kowieńskiego, kiejdańskiego, poniewieckiego i szawelskiego złożyli Lidze Nar. skargę na rząd litewski, który odebrał im nieprawnie ziemię celem zasilenia nią włościan litewskich. Na zapytanie komisji rady Ligi Nar. w tej sprawie Litwa odmawia wyjaśnień.

ZGON SŁYNNEGO MISTRZA SZACHÓW.

Praga, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Zmarł tu na szkarlatynę jeden z najznakomitszych szachistów świata Ryszard Reti który przed 5 laty odniósł w N. Jorku zwycięstwo nad ówczesnym mistrzem świata Capablaną.

FILMOWANIE KSIĘŻYCĄ.

N. Jork, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Prof. Stuart, kierownik obserwatorium astronomicznego przy uniwersytecie w Princeton oświadczył, że przy pomocy teleskopu dokonano tam pierwszych zdjęć filmowych krajobrazu na księżycu.

OSOBLIWA PARA MŁODA.

Białystok, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Urzędnik stanu cywilnego gminy wyznaniowej żydowskiej w Białymstoku zarejestrował oryginalny akt ślubu 86-letniego starca z 76-letnią kobietą. Jak opowiadają, narzeczonzy zgodził się na ślub dopiero po udowodnieniu przez „pannę młodą” przy pomocy świadectwa urodzenia, że faktycznie liczy tylko 76 lat.

SZEF BIURA PRAS. KANCELARJI CYW. — PO AMPUTACJI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (ab) Szef biura prasowego kancelarii cywilnej p. Prezydenta Rzplitej red. Adam Skwarczyński uległ przed niedawnym czasem poważnej chorobie wskutek lokalnego zakażenia krwi. Lekarze zdecydowali amputację nogi, która miała przebieg pomyślny. Red. Skwarczyński znajduje się już poza niebezpieczeństwem.

SPRAWY OŚWIATOWE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (ab) Pod przewodn. min. Czerwińskiego odbyło się posiedzenie w Min. oświaty, na którym p. minister złożył podziękowanie i wyrazy uznania tym wszystkim, którzy przyczynili się do wszechstronnego zobrazowania na PWK dorobku oświaty w ciągu 10-cio lecia. Poza tem omówiono sprawę Muzeum pedagogicznego, jakie ma powstać w Warszawie, eksponatów wystawowych oraz sprawę rozlokowania biur w nowo budującym się gmachu Min. oświaty.

LIKWIDACJA URZĘDU CELNEGO W DZIEDZICACH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6 czerwca. (ab) Na skutek zarządzenia min. skarbu urząd celny w Dziedzicach został z dniem 1. czerwca zlikwidowany. Likwidacja agend tego urzędu celnego przekazana została urzędowi celnemu w Zembrzydowicach.

JUŻ SIĘ BOJĄ „KRÓLIKÓW” POLSKICH.

Gdańsk, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Na komisji głównej Sejmu gdańskiego stwierdzono, że na terenie w. m. Gdańska uczęszcza do szkół powsz. polskich 687 dzieci, do gimnazjum 487. Poza tem ludność polska posiada 11 ochronek z 330 dziećmi. Mówcy przestrzegali ludność niemiecką przed wzrastającym rozwojem ochronek, szkół i gimnazjum polskiego w Gdańsku.

Krakowskie boje o Szukalskiego.

W PAŁACU SZTUKI. — FILIPIKA SZUKALSKIEGO PRZECIW ZMURSZALYM AKADEMJOJOM. — KIM JEST SZUKALSKI? — DLACZEGO NIE NAPISZE SPRAWOZDANIA Z WYSTAWY? ROZMOWA Z SZUKALSKIM.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“)

Kraków, w czerwcu.

W krakowskim Pałacu Sztuki tłok nieopisany. Od tygodni Kraków o niczem nie mówi, jeno o Szukalskim. — We wszystkich dziennikach dzień w dzień prawie ukazują się przerażające rozmiarami artykuły o Szukalskim. Wszędzie mówią o Szukalskim. Kilka tygodni temu ten i ów pytał: — Kto to jest, ten pan w rogatywce? — Jakiś rzeźbiarz. Spróbujesz dziś w ten sposób zagadnąć! — Jakto? Pan nie wie? To przecież Szukalski!

Na postumentach rzeźb, złożone w hołdzie nęcące kwiatów. Przed projektem Pomnika Wolności wielki kosz kwiatów o jedwabnych szarfach: „Uczniowie... w hołdzie”. Co chwila otaczają mistrza entuzjaści i wielbiciele. Na sali nastrój gorący. Sensacja.

Jak to się stało. Właściwie zaczęło się od skandalu. Cech artystów-plastyków „Jednoróg” udzielił gościny Stanisławowi Szukalskiemu, a ten w dniu otwarcia wystawy, wystąpił z grzmiącą filipiką przeciw zmurszałym akademjom. Trzeba jednak z grubsza poznać antecedencję, by zrozumieć przy czyny Jowiszowego gniewu Szukalskiego. Kim jest Szukalski? Szukalski, jako syn amerykańskiego emigranta, uparcie brał się z życiem za bary. Miary jego wartości etycznej dowodzi fakt, że w krainie dolara, będący w nędzy, wzgardził wszelkimi, i to wspaniałymi propozycjami kupna, byleby móc Polsce pokazać cały swój dorobek artystyczny. Cóż z tego? W Polsce spotkał go zawód za zawodem. Jeden z krytyków warszawskich rzucił pytanie, czy Szukalski jest Polakiem? Kiedy Szukalski chciał ofiarować państwu cały swój dorobek artystyczny, spotkał go afront. Odpowiedziano mu, że „w wykonywaniu użył nieszlachetnego materiału...” i dar odrzucono. Cóż tedy dziwnego, że doznawszy ponadto krzywd i przykrości bez liku, wybuchnął na otwarciu wystawy. Szukalski nie oszczędził nikogo, ani profesorów akademji ani krytyków. Szturm zrobił wrażenie tem większe, że był niespodziany.

Na Szukalskiego rzucono anatęmę. Jednoróg począł wybić pokłony przeprosin. Prasa chciała jego wystąpienie przemilczeć. Nie, dało się. Ozwały się biadania: co za nietakt! Ktoś syknął zjadliwie: amerykańska reklama.

Jednym słowem nietakt „nie można było załatwić” Szukalskiego-artysty. To też tłumy poczęły napływać w podwoje Pałacu Sztuki. O wystawie nie wam jednak nie napiszę. Jakże oddam bezbarwnym stylem dziennikarskiego sprawozdawcy, wrażenie jakie wywiera: „Sceptyk” czy „Politwarus” czy „Pomnik Mussoliniego” i tyle innych dzieł, przed którymi wystawać można bez końca. Cóż Wam powiem o tych rzeźbach, szkicach, które niepokoją, przykuwają do siebie i których się nie zapomina.

To musicie obejrzeć. Proście Szukalskiego, by zjechał do Lwowa.

Batalja jeszcze trwa w całej pełni. Zagadnałem na wystawie Szukalskiego, co sądzi o artykule prof. Szyszkio-Bohusza, który zabrał głos w ankiecie H. K. C. — Oto moja riposta, rzekł p. Szukalski, wręczając mi maszynopis ulotki, która już z początkiem bieżą-

cego tygodnia, zostanie rozkolportowana. Tytuł tej sensacyjnej ulotki, w której p. Szyszko-Bohusz, znajdzie na każdy swój zarzut ciętą odpowiedź, brzmieć będzie (o ile mnie pamięć nie myli): „Górnie cięcie w łeb roz-bohuszowanego rektora”.

W najbliższym czasie ciągnie p. Sz. ukaże się moja praca p. t.: „Twórcownie czy akademje” w której stanowczo wypowiadam się przeciw akademjom, uważając, że marnotrawią czas i talenty... Akademicka wylegarnia przyjmuje tylko dorosłych uczeni, lecz nie nauczywszy ich nawet rze-

miecia, wypuszcza ich w świat z wytrzebionym popędem twórczym...

— Czy przygotowuje pan w najbliższym czasie nową niespodziankę Krakowowi? — Tego już panu nie powiem. Nie chcę się zdradzić przed czasem. Walka jeszcze nieskończona...

Wychodzę. Uszu moich dobiega urywki rozmowy: — Szukalski oczyścił atmosferę artystyczną Krakowa... „To wielki człowiek”.

Szukalski? Dziwny to człowiek, ten Szukalski.

Ryszard Ster

Konserwatyści nie podważą Mac Donalda

LECZ NIE POZWOŁĄ MU NA EKSPERYMENTY SOCJALISTYCZNE.

Londyn, 6. czerwca. (Tel. G. P.) W kołach politycznych wyrażają pogląd, że rządowi Labour Party nie grozi na razie żadne niebezpieczeństwo, gdyż konserwatyści nie pragną nowych powszechnych wyborów w obecnej chwili. W organach stronnictwa konserwatywnego ostrzega się Mac Donalda przed tem, że wszelkie socjalistyczne zamierzenia jego rządu napotkają na zdecydowany opór nie tylko w opozycji ale i całego kraju, który nie chce eksperymentów socjalnych, mogących zachwiać jego równowagę ekonomiczną.

Londyn, 6. czerwca. (Tel. G. P.)

Wobec prawdopodobnego mianowania Thomasa ministrem dla walki z bezrobociem, panuje obecnie pogląd, że w miejsce Artura Hendersona ministrem handlu ma zostać Wiliam Grahame. Pełny skład gabinetu będzie ogłoszony prawdopodobnie jutro wieczorem.

KONSERWATYŚCI ZYSKALI JESZCZE 2 MANDATY.

Londyn, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Wczoraj przeprowadzono wybory w Uniwersytecie w Oxford. Wybrano 2 konserwatystów do Izby Gmin, tak, że liczba konserwatystów, którzy zasiadać będą w parlamencie podniosła się do 257.

Macdonald w Genewie

DOPILNUJE SPRAWY ROZBROJENIA.

Paryż, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Według wiadomości z Londynu, Mac Donald wybiera się do Genewy na wrześniowe zgromadzenie Ligi Naro-

dów, aby osobiście dopilnować sprawy rozbrojenia i uzyskać w tej materji konkretne rezultaty.

Nawet Mac Donald nie zgodzi się

NA ZNISZCZENIE „DREADNOUGHTÓW” ANGIELSKICH

Waszyngton, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Ambasador amerykański w Londynie gen. Dawes, który wyjeżdża do Londynu doręczyć ma konkretne propozycje prez. Hoovera w sprawie rozbrojenia morskiego. Spodziewają się jednak na podstawie nastrojów politycznych kół angielskich, iż jakkolwiek rząd Mac Donalda będzie praw-

dopodobnie skłonny do ustępstwa, to jednak nie będzie on mógł zgodzić się na tak wielkie ofiary, jak np. niszczenie istniejących w chwili obecnej wielkich jednostek bojowych angielskich, otrzymując w zamian jedynie przyrzeczenie niebudowania nowych projektowanych jednostek amerykańskich.

Zebranie Rady Ligi Narodów

Madryt, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Dziś przed południem zebrała się Rada Ligi Narodów na posiedzenie w charakterze nieoficjalnego Komitetu pod przewodnictwem delegata japońskiego Adaciego.

Madryt, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Komitet Rady Ligi przystąpił do zaznajomienia się z raportem londyńskiego komitetu trzech nad podniesioną przez Stresemanna i Danduranda sprawą zmiany w dotychczasowej procedurze mniejszości.

wej. Posiedzenie Komitetu Rady odbywało się przy drzwiach zamkniętych. Upadek rządu w Angliji wytworzył pewne trudności w załatwieniu raportu Komitetu Trzech, w którym uczestniczył Chamberlain.

Madryt, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Wczoraj wieczorem przybył tu min. Zaleski z otoczeniem. W imieniu Hiszpanji witał pana ministra Primo de Riverę, który równocześnie witał Brianda z delegacją francuską.

P. DEVEY NA DWORZE RUMUŃSKIM.

Bukareszt, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Przybyły tu na zaproszenie doradcy technicznego rumuńskiego banku narodowego Rista, p. Devey, był przyjęty przez króla, królową Marję, księżną matkę, oraz odbył rozmowę z premierem Maniu i innymi członkami rządu.

W wywiadzie z przedstawicielem dziennika „Lupta” p. Devey scharakteryzował wielkie postępy dokonane przez Polskę podkreślając szczególnie znaczne inwestycje przemysłu. P. Devey podkreślił konieczność połączenia kolejowego Gdańska z Gałaczem, oraz wzmocnienie stosunków ekonomicznych między Polską a Rumunją.

ZASTRZELENIE MICKIEWICZJUSA.

Kowno, 6. czerwca. (Tel. G. P.) W Żelwa pow. wilkomirskiego nieznanego osobnik wykonał zamach na tamtejszego komendanta policji litewskiej, Mickiewiczjusa, kładąc go trupem na miejscu. Mickiewiczjus był gorliwym zwolennikiem Waldemarasa i stał na czele oddziału partji tautininków.

PAROWIEC JAPONSKI ZATONAŁ Z 700 LUDŹMI.

Tokio, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Na parowcu japońskim „Wuro-Maru”, znajdującym się w pobliżu Kamczatki, zapalił się wielki ładunek nafty. Parowiec spłonął. Wszyscy pasażerowie w liczbie 700, z których połowę stanowiły kobiety, utonęli.

Cziczeryn również poszedł do Canosy.

Moskwa, w czerwcu.

Cziczeryn zwrócił się do Stalina z prośbą o ulaskawienie, oświadczając gotowość poddania się wszelkim postanowieniom dyktatora, pro wadzić walkę z opozycją pravicową i lewicową i wogóle popierać kurs Stalina w całej rozciągłości. „Skrucha” Cziczeryna tłumaczy się łożeniem za wszelką cenę do uzyskania zezwolenia na powrót do Moskwy.

Czy Stalin zgodzi się na pierwotne oddanie kierownictwa zagranicznej polityki sowieckiej w ręce Cziczeryna — okaże najbliższa przyszłość.

Bójka półnagich „dam”.

Warszawa, 6 czerwca. (st.) Dziś do restauracji Müllera w gmachu Teatru Wielkiego weszły dwie damy w średnim wieku i zażądały wygodnego gabinetu, oraz poleciły sobie podać wykwinne śniadanie. Nagle rozległ się brzęk tłuczonego naczyń. Do gabinetu wszedł gospodarz i oniemiał ze zdziwienia. Obie panie stały naprzeciwko siebie prawie że nagie i miotając wzajemne obelgi, obrzucały się równocześnie naczyniem. Jedna z butelek trafiła w lustro, które roztrzaskała. Nadbiegła służba zakładu. Obie kobiety były kompletnie pijane. Wezwano policję. Dwóch posterunkowych z trudem zdolało uspokoić walczące kobiety. Okazało się, że były to 33-letnia Maria Sierota i 40-letnia Krystyna Kożuchowska obie niemeldowane. Po spisaniu protokołu odwieziono je do sądu grodzkiego. Rachunek za śniadanie wynosi 150 zł., za potłuczone naczynie przeszło 200 zł.

Strajk akademicki we Lwowie nadal trwa.

DZIEŃ WCZORAJSZY NIE PRZYNIÓSŁ ODPREŻENIA SYTUACJI — APEL WŁADZ UNIWERSYTECKICH. — GROŹBA ZAMKNIĘCIA WYŻSZYCH UCZELNI. — UWOLNIENIE CZTERECH ARRESTOWANYCH. — POCHÓD POD WOJEWÓDZTWO I KURJĘ METROPOLITALNĄ.

Lwów, 7. czerwca.

Ogłoszony w związku ze znanymi zajściami strajk młodzieży akademickiej, wbrew przypuszczeniom nie został wczoraj zakończony. Przez cały dzień w gmachach wyższych uczelni stały posterunki akademickie, które nie dopuszczały słuchaczy do gmachu. Tylko w kilku wypadkach doszło do mało znaczących incydentów, które zostały szybko zlikwidowane, pozatem panował spokój.

Władze uniwersyteckie wydały wczoraj rano wspólną odezwę do młodzieży (przytaczamy ją poniżej), by natychmiast przerwała strajk i powróciła na wykłady. Odezwa zapowiada, że w przeciwnym razie rektoraty będą się widziały zmuszone zamknąć wszystkie uczelnie.

Wczoraj przedpołudniem odbyła się sesja Izby radnej, która obradowała nad sprawą uwięzionych akademików w związku z znanymi wypadkami. Izba radnych uchwaliła wypuścić na wolność tylko cztery osoby, które zdołały udowodnić, iż w miejscu zajść znalazły się przypadkowo a mianowicie Władysława Żółtowskiego studenta Politechniki, Tadeusza Kosińskiego, stud. Pol., Edmunda Lipca, monter a i Włodzimierza Majera, urzędnika PZUW w Tarnopolu. Reszta aresztowanych peścawiono nadal zatrzymać w więzieniu, aż do ukończenia śledztwa.

W godzinach przedpołudniowych większa ilość młodzieży zebrała się na dziedzińcu Politechniki, zachowując się zresztą spokojnie. Dopiero w godzinach wieczornych w sąsiedztwie Domu akademickiego, przy ul. Łozińskiego zebrał się tłum liczący ponad tysiąc osób, złożony w części z młodzieżą a w części z przechodniów i w pochodzie ruszył ul. Ruską ku Województwu. Demonstrantom zastąpiła drogę policja i nie dopuściła dalej tak, że uczestnicy manifestacji rozeszli się w boczne ulice.

W chwilę później pod pałacem arcybiskupim zebrał się tłum młodzieży. Wyłonioną delegację przyjął ks. Biskup Lisowski i wezwał młodzież do zachowania zupełnego spokoju. Po powrocie delegacji, zgromadzeni w spokoju rozeszli się.

DELEGAT MINIST. SPRAW WEWN. WE LWOWIE.

Warszawa, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia, w związku z ostatnimi zajściami we Lwowie został wydelegowany specjalnie jeden z wyższych urzędników Min. spraw wewn., który ma zbadać zajścia i okoliczności towarzyszące im.

REWIZJE

Wczoraj około północy organa policyjne przeprowadziły rewizję u szeregu działaczy narodo-demokratycznych i zbliżonych do tego stronnictwa. Rewizje te stoją podobno w związku z ostatnimi wypadkami lwowskimi. Z uwagi na toczące się śledztwo, wyniki rewizji trzymane są na razie w głębokiej tajemnicy.

Równocześnie przeprowadzono

rewizję w drukarni „Kresowej” przy ul. Zimorowicza i poddano szczegółowemu przesłuchaniu kierownika

tej drukarni p. Brosia. W chwili, gdy oddajemy numer na maszynę, rewizje trwają w dalszym ciągu.

Odezwa rektorów wyższ. uczelni

DO MŁODZIEŻY LWOWSKICH SZKÓŁ AKADEMICKICH.

Lwów, 7. czerwca.

Rektorowie i Senaty Uniwersytetu, Politechniki i Akademii Medycyny Weterynaryjnej wzywają Młodzież Akademicką do natychmiastowego powrotu do normalnej pracy, przerwanej przez ubolewania godne niepokoje ostatnich dni. Senaty Akademickie widzą się zmuszone potępić nielegalny strajk i zgromadzenie w murach Uniwersytetu wbrew zakazowi Władz Uniwersyteckich. Dobro Młodzieży wymaga, aby nastąpiło natychmiastowe uspokojenie, bo tylko wtedy mogą Władze Akademickie interwenjować u Wyższych Władz w sprawie Młodzieży.

Rektoraty pragną uniknąć za wszelką cenę ostateczności, jaką byłoby zamknięcie Szkół Akademickich

Ojciec Św. piętnuje słowa Mussoliniego jako heretyckie.

„WSZYSTKO SIĘ MUSI OSTAĆ, ALBO WSZYSTKO RAZEM UPAŚĆ, CHOĆBY MIAŁO UPAŚĆ PAŃSTWO WATYKAŃSKIE.

Rzym, 6 czerwca 1929. (Tel. G. P.) Hawas podaje: „Osservatore Romano” ogłasza list Papieża do kardynała Gaspariego, stanowiący niejako odpowiedź na ostatnie przemówienie Mussoliniego. W liście tym Ojciec Święty przytaczając niektóre słowa Mussoliniego określa je jako heretyckie. Papież stwierdza, że obecnie misja wychowawcza należy do kościoła a nie do państwa. Ojciec św. nie chce wierzyć, aby Mussolini przeciwstawiał koncepcję państwa faszystowskiego państwu katolickiemu oraz przypomina, że traktat i konkordat uzupelnniają się wzajemnie co nieodłączne i nierozdzielne i trwałe będą razem lub razem upadną. Rozdział

Rzym, 6. czerwca. (Tel. G. P.) List Papieża mówi na wstępie o pełnym troski zainteresowaniu ogółu katolików polemiką między Watykanem a rządem włoskim. Troska była tem głębsza, że przysłała po ogólnej radości, która zamącona została tak głęboko i boleśnie. Papież za-

chowal nadal swoje dążenie do pokoju, pomimo, że znalazł się wobec słów i wyrażen twardych, ostrych i drażniących.

Te trzy określenia ujęte w oryginalnym liście w cudzysłow są określeniami, które Mussolini dał swoim mowom. Nie przeciwstawiając się tezom Mussoliniego i jego wyrażeniom. Papież pisze, iż nie widzi użyteczności takich określeń.

Oczekiwanie nasze — pisze Ojciec Św. — doznały najbardziej gorzkiego rozczarowania, gdyż nie spodziewaliśmy się słów heretyckich lub gorzej, niż heretyckich co do samej zasady chrystyanizmu lub katolicyzmu. Chociaż Papież podkreśla, że starano się jakoś sprawę załagodzić, jednak się to nie udało. Papież podkreśla z naciskiem, że granice władzy duchownej przekroczyły w szybszym czasie o wiele granice państwa rzymskiego i uważa, że przytaczanie materiału do wodowego historii kościoła nie było właściwe.

ZGON SŁYNNEGO BAZEWICZA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (st.) W dniu dzisiejszym zmarł w szpitalu Jana Bożego J. M. Bazewicz, znana postać w Warszawie i popularny kartograf. Bazewicz cierpiał od dłuższego czasu na manję prześladowczą i utrzymywał, że istnieje spisek sztabu gen. państw. ościennych, mający na celu wykradzenie jego prac kartograficznych. W obawie przed nimi Bazewicz od dłuższego czasu nie przyjmował pokarmu. Odżywiano go szlucznie.

LAWA SPŁYWA Z WEZUWJUSZA.

Rzym, 6 czerwca. (Tel. G. P.) Miasto Terzigno, któremu groziło załamanie gorącymi strumieniami lawy, zdolało w cudowny sposób uniknąć zagłady. Strumień lawy, który wczoraj wieczorem dotarł do pierwszych zabudowań tej miejscowości u wejścia do miasta rozdzielił się na dwa ramiona, które poloczyły się po obu stronach miasta. Terzigno stoi obecnie jak wyspa wśród morza lawy.

Zeznania rzeczoznawców kolejowych

W PROCESIE PAWŁO WICZA I TOW.

Lwów, 7. czerwca.

(—) Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się przechwtko Pawłowiczowi i tow. wygłaszaniem orzeczenia przez znawcę inspektora kolei p. Wójcika. Znanca ten wypowiadał

swe zdanie co do każdego poszczególnego punktu oskarżenia. Wyjaśnienia rzeczoznawcy trwały cały wczorajszy dzień.

Dziś wypowie się drugi znawca p. Katz.

PLAZA
GRADO

Najpiękniejsza miejscowość kąpielowa Włoch

koło Tryjestu. Informacje i prospekty przez komisję zdrojową **Grado** albo u J. Danneberg, Wien 1, Stock im Eisenplatz 2. 50% zniżka biletów kolejowych do **GRADO** : ✓ zura włoskie bezpłatnie. :

Uboga staruszka, 65 lat licząca kaleka, ma amputowaną nogę i uszkodzoną rękę, wskutek czego jest zupełnie niezdolna do pracy, prosi o łaskawą pomoc. Datki skierować należy do Administracji, dla staruszki kaleki.

Ci, którzy cudem uszli z pod topora mordercy.

**SENSACYJNE ZEZNAŃ SWIADKA W SPRAWIE KAROLA BARATAUD. — POTWORNY ZBRODNIARZ PRA-
GNAŁ ZAMORDOWAĆ DWÓCH PRZEMYSŁOWCÓW WŚRÓD NOCY NA SAMOTNEJ DRODZE.**

Paryż, w czerwcu.

(jp) W pełnym sensacyjnym zwro-
tów procesie podwójnego mordercy,
Karola Barataud, ostatnia rozprawa
obitowała w szczególnie silne emo-
cje. Zeznawał świadek **Lascaux**, bogaty
przemysłowiec drzewny, z którego
zeznania wynika, że **tylko cudem nie
powiększył on wraz z swoim towarzy-
szem liczby ofiar zwyrodniałego zbro-
dniarza.**

P. Lascaux jest jednym z tych
przemysłowców, z którymi miał Ba-
rataud zawrzeć owego pamiętnego
dnia, 12. stycznia, w którym został
zamordowany szofer Faure, poważną
transakcją handlową na kilkaset ty-
sięcy franków. Transakcja ta, jak
zresztą sam oskarżony przyznaje, po-
legała na mistyfikacji. Mianowicie Ba-
rataud ofiarował obu przemysłowcom
pośrednictwo w kupnie **wielkiej partii
lasów na wyręb, bez podania im z gó-
ry nazwy miejscowości, w której ów
las się znajduje.** Dyskrekcja ta miała
rzekomo na celu zapewnienie sobie
pośrednictwa w tej sprawie, co zresztą
bywa przy tego rodzaju interesach
praktykowane, nie wzbudziło zatem
żadnego podejrzenia. W rzeczywisto-
ści Barataud nie posiadał żadnego ob-
jektu na sprzedaż, a mistyfikacja, we-
dług jego zeznań, miała być zemstą
na drugim z przemysłowców p. Roux,
z którym Barataud miał rzekomo ja-
kieś porachunki.

— Jak teraz się przekonujemy —
oświadcza p. Lascaux, nie mogąc przy-
tem ukryć silnego wzruszenia — cała
transakcja była fikcją, wymyśloną w
tym celu, ażeby nas obu, mnie i pana
Roux zamordować tym samym topo-
rem, pod którego ciosami padł po-
przednio nieszczęsny Faure.

Przybyłem do Limoges o 12 godzi-
nie wieczór — powiada świadek —
a o godzinie 4-tej rano przyjechał po
mnie wraz z panem Roux, Barataud,
celem zawiezienia nas na miejsce
sprzedaży. Auto to, jak zresztą sam
oskarżony przyznaje, należało do
Faure'a, osłaniając się jednak tajem-
nicą co do sposobu, w jaki przyszedł
w jego posiadanie. W chwili, gdy nie-
szczęsny szofer **nie znajdował się już
przy życiu**, Barataud był pewien —
opowiada dalej przemysłowiec — że
posiadam przy sobie **sumę 400 tysięcy
franków, potrzebną do zawarcia trans-
akcji**, gdyż było umówione wyraźnie,
że **suma kupna ma być zapłacona w
gotówce, a nie za pomocą czeku.** Su-
my tej jednak z ostrożności nie miałem
przy sobie.

— Wyruszyliśmy wśród nocy w
drogę. Nie wiem z jakiego powodu, ale
jednak czułem się dziwnie niespokoj-
ny, choć trwożliwość nie leży w moim
charakterze. Barataud nam oświad-
czył w pewnej chwili, że auto zdefek-
towało. Wtedy my obaj oznajmiliśmy
gotowość do pomoczenia w usunięciu
defektu. Wówczas Barataud powie-
dział:

— **Jest tutaj w pobliżu siekiera** —
i po tych słowach oddalił się w głąb
lasku.

— Przyznaję, że te słowa wypo-
wiedziane **wśród ciemnej nocy na sa-
motnej drodze, przeraziły nas obu, a
pan Roux wyszeptał z przestachem:**

— Jakto siekiera?

— W tej chwili wrócił Barataud
z siekierą w ręku. Daj mi pan to na-
rzędzie, powiedziałem, siłąc się na
spokój, umiem się z niem obchodzić.
Równocześnie wyjąłem z rąk Bara-
tauda siekierę.

— Zdawał się tem być zaskoczony.
Następnie zaczął krzyczeć się koło
auta, a gdy **nadjechał inny automobil**,
którego pasażerowie pomogli nam do
naprawienia defektu, Barataud o-
świadczył, że **już jest zapóźno, aby
zdążyć na czas na miejsce.** Sprzedaw-
ca bowiem miał zamiar odjechać naj-
bliższym pociągiem, więc go już nie
zastaniemy. Należy zatem odłożyć

spotkanie aż do następnego umówienia
się o termin.

Wobec tego, że wówczas, kiedy
Barataud przybył po przemysłowców,
trup nieszczęsnego Faure'a spoczywał
już pod arkadami mostu, zdaje się
rzeczą jasną, że **Barataud wymyślił
całą sprzedaż celem zamordowania i
ograbienia ich obu z zamiarem złoże-
nia winy na zaginionego Faure'a.**

— Mam najgłębsze przekonanie —
kończy pan Lascaux — że **tylko dzięki
szczęśliwemu dla nas zbiegowi oko-
liczności pozostaliśmy przy życiu.**

Konfrontacja tego świadka z o-
skarżonym będzie obitowała niezawo-
dnie w dramatyczne momenty.

Szofer stanął przed sądem

ZA PRZEJECHANIE PODŁOTKA.

Lwów, 7. czerwca.

(—) Przed Trybunałem pod prze-
wodnictwem radcy Tertila odpowiadał
wczoraj oskarżony o zbrodnię ciężkiego
uszkodzenia ciała **Stanisław Mikla-
szewski**, szofer dorożki automobilowej
Nr. 8880. Oskarżony jadąc dnia 14-go
października ub. roku ul. Lyczakow-

ską najechał na 14-letnią Stanisławę
Jabłońską, która doznała kontuzji na
całym ciele, oraz złamania nogi. Cel-
lem przesłuchania świadka kpt. Kwiat-
kowskiego, naocznego świadka potrą-
cenia, rozprawę odroczone do dnia
dzisiejszego.

Ukraiński dziennikarz wzywał publicznie do orężnej walki z Polską.

PROCES O ZBRODNIĘ ZDRADY GŁÓW. PRZED SĄDEM PRZYSIĘGŁYCH.

Lwów, 7. czerwca.

(—) Przed sądem przysięgłych roz-
poczęła się wczoraj rozprawa przeciw-
ko Agatanowi Wasyłowi **Dobriańskie-
mu**, dziennikarzowi ukraińskiemu,
właścicielowi realności na Zniesieniu,
o zbrodnię zdrady głównej. Dnia 5-go
sierpnia ub. r. na wzgórzu obok wsi
Podlesia w pow. złoczowski Ukraiń-
cy, a w szczególności „Undowcy“
**urządzili nabożeństwo żałobne ku czci
swego poety, ks. Markijana Szaszkie-
wicza.** Po nabożeństwie i „panachi-
dzie“ rozpoczęły się przemówienia,
przyczem ostatni mowcy mówili już
na temat polityczny. **Antypaństwowe
przemówienie wygłosił poseł Aleksan-**

der Wisłocki, a jeszcze dobitniej prze-
mówił oskarżony **Dobriański**, który
zgrupowanych członków Sokoła rus-
kiego i „Luhu“ **wzywał do orężnej
walki z Polską.**

Rozprawa ta miała odbyć się w
Złoczowie, jednakowoż sąd apelacyjny
wydelegował sąd lwowski. Trybunałowi
przewodniczył radca Angielski, o-
skarża prok. Błoński, broni poseł dr.
Bilak.

Oskarżony do winy się nie przy-
znał. Przesłuchani posterunkowi i
świadkowie zająścia potwierdzili oskar-
żenie.

Wyrok zapadnie dzisiaj.

Tragedja matki nieślubnego dziecka.

**OJCIEC — BOGATY KUPIEC WYPRAWIŁ JĄ Z WARSZAWY DO
PRZEMYSŁA**

(Od naszego korespondenta).

Przemysł, w czerwcu.

(M) Jeszcze 29 marca br. podru-
cila niewyśledzona wówczas kobie-
ta w jednym z domów przy ul. Gór-
nej dziecko płci męskiej, które od-
dano do żłóbka miejskiego, pod-
czas gdy za matką wdrożono ener-
giczne dochodzenia, które dopiero
teraz zostały uwieńczony z należy-
tym wynikiem.

Oto ustalono, że matką, która
podrzuciła owe dziecko, jest nieja-
ka **Malka Iber** służąca pochodząca
z Warszawy, pozostająca tu w obo-
wiązku służbowym przy ul. Dwor-
skiego. Iberówna będąc w Warsza-
wie, służyła tam u jednego z zamo-
żnych kupców, człowieka żonatego,

który pojmując zbyt szeroko swoje
prawa jako służbodawca, nawiązał
z nią stosunek intymny. Owocem
tej zażyłości było dziecko i przymu-
sowa utrata służby.

Iberówna zgłosiła pretensję do
ojca swego dziecka, który zbył ją
pewną kwotą pieniężną, wypłaca-
jąc ją jednak pod warunkiem, że
matka wraz z dzieckiem opuści
Warszawę i wyjedzie jak najdalej.
Nie mając innego wyjścia przyjeła
Iberówna warunki podyktowane
przez niesumiennego służbodawcę-
kochanka, poczem wyjechała do
Przemysła.

Tu jednak niedługo się boryka-
ła z losem i nie mając środków na

utrzymanie dziecka, zrozpaczona
podrzuciła je w sieni jednej z naj-
bliższych kamienic.

Iberówna została odstawiona do
więzienia sądu okręgowego, pod-
czas gdy Wydział śledczy będzie
starał osiągnąć także ojca nieślub-
nego dziecka.

Na marginesie.

AMATOR UMRZYKÓW.

Lwów, 6. czerwca.

(f) Wśród licznej korespondencji re-
dakcyjnej zwrócił naszą uwagę list,
którego treść zasługuje na przytoczenie
w wyjątkach, ze względu na swą ory-
ginalność:

— Nic nie dajecie, wy i inne dzien-
niki, zajmującego, ciekawego, poucza-
jącego. Począwszy od pierwszej strony
a skończywszy na ostatniej same tylko
kradzieże, rabunki, mordy, aresztowa-
nia, procesy etc. Co to kogo obchodzi
np. że służąca miała dziecko, że je u-
dusiła i została przez Sąd uwolniona
z tej racji, że dziecko było jej własno-
ścią, z jej krwi i ciała, więc wolno jej
było (!) zrobić z niem, co jej się rze-
wnie (!) podobało. Słowem, niema co
czytać. Dawniej podawaliście notatkę,
któ we Lwowie zmarł. I to było bardzo
dobre, interesujące i racjonalne (!) a
nawet pożądane (!) bo nie każdy może
wyczytać wszystkie klepsydry na róż-
nych ulicach rozlepione i często z ga-
zety dopiero dowiedział się, że znajomy
przeniósł się do wieczności, że trzeba
mu oddać ostatnią przysługę. Taka
wiadomość jest o wiele potrzebniejsza,
jak to, kto przyjechał do Lwowa i w
którym hotelu zamieszkał. Wiedzieć o
tem, że czytelnicy tego **żądata, że ich
to interesuje!**

Szanujemy wszelkie życzenia na-
szych Czytelników, ale wyznać musi-
my, że w tym wypadku żądanie P. T.
petenta świadczy o pewnym dość ma-
kabrycznym odchyleniu od nurtu życia
współczesnego. Dlaczego Szan. Petent
nie domaga się, abyśmy podawali wy-
kaz **noworodków, zaręczyn, zapowie-
dzi, zaślubin** i innych podobnie rado-
snych zdarzeń — lecz koniecznie u-
piera się przy **rejestracji umrzyków?**
Nie wspominając już o tem, że tak zga-
niona przezeń rubryka rabunków i
mordów też nieraz dostarcza poważne-
go materiału w rubryce nekrologji (tu
nawiasowo podkreślić musimy zbyt o-
ryginalne poglądy Szan. Autora na
kwestję dzieciobójstwa).

Czcigodny amatorze nekrologów!
Poeta rzekł: „z żywymi trzeba naprzód
żyć“ i wierni temu hasłu radzimy, aby
WPan wyzbył się ponurego studjum li-
tani truposzów, a zajął się więcej ży-
jącymi. Bo ci, którzy wyłącznie o tru-
pach myślą, są swego rodzaju zbroczeni-
cami (jest na to naukowa nazwa: „ne-
krofilija“).

A więc — niech WPan od nas nie-
boszczyków nie żąda. Nie chcemy być
rezurrekcyjnistami.

POŻYCZKA RZĄDOWA DLA GDYNI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (ab) Na wnio-
sek Min. spraw wewn. Min. skarbu zgo-
dziło się na udzielenie Gdyni **pożyczki
krótkoterminowej w wysokości 800 tys.
zł.** Pożyczka będzie przyznana z kredytu
długoterminowego jaki otrzymała Gdynia
z Banku Kraj. w kwocie 1,060 tys.
zł. Zabezpieczona będzie na wpływach
podatkowych.

Listy z Poznania.

O POZNAŃCZYKACH I POZNANIANKACH, ICH WYGLĄDZIE I CHARAKTERZE. — DLACZEGO KOLONJA MAŁOPOLSKA ŻYJE W TOWARZYSKIEJIZOLACJI? — O KURSACH GRZECZNOŚCI I POWSZECHNYM BŁZAMI-NIE GIERPLIWOŚCI.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej”.)

II.

Poznań, w czerwcu.

Odrębność Poznańczyka w zestawieniu z mieszkańcami Polski środkowej i wschodniej jest znaczna. Podkreśla ją już **wygląd zewnętrzny**. Widzi się na ulicach ludzi przeważnie silnie zbudowanych i dobrze odżywionych, o rumianych twarzach i jasnych włosach. Twarze mają **wyraz energiczny**; policjanci, konduktorzy tramwajowi mają w sobie coś ze zdrowej, krzepkiej rasy angielskiej. Wśród starszych spotyka się niejednokrotnie **piękne typy sarmackie**, niesety zdeformowane czasem przez wytrwały **kult piwa**. To samo, co zdobi mężczyzn, mniej wdzięku dodaje kobietom. Brak im na ogół **gracji i lekkości**. Domieszka krwi niemieckiej zdaje się tu silniej uwydatniać. — Nieco masywna, o bławatowych oczach „Grätchen” jest powszechnym zjawiskiem.

Różnice psychiczne są głębsze. Oczywiście — możnaby sporo mówić o pozostałościach kultury niemieckiej, której ślady widzi się w Poznaniu na każdym kroku, ale **źródła dzisiejszego stanu są starsze**. Mówi o tych szczególnych właściwościach Wielkopolan Szajnocha, opisując stosunki znacznie przed erą jagiellońską. Należy tu umysłowość trzeźwa, chłodna, przywiązana do tradycji, wolna od „wschodniej rozlewności” i liryzmu. Raczej **szorstkość niż miękkość**. Niechęć do hazardu i ryzyka łączy się z **poszanowaniem fachu i kompetencji**, z demokratyzmem mieszczaństwa, z solidnością handlu i rzemiosła. Wogóle — **kult prozy**.

Łączy się z tem specjalny stosunek do sztuki. Jest on — dziś przynajmniej — pozytywny, ale wobec braku artystycznego wyrobienia, wątpić należy, czy sprzyja rozwojowi rzeczywistych talentów. W każdym razie popularności, a nawet pewnej sławy zażywają na gruncie poznańskim niektóre wielkości lokalne, które bodaj czy zaszczytoby przelotną uwagę gdziekolwiek indziej. **Wymagania są równie skromne, jak rozwinięty partykularyzm**.

Interesująco przedstawia się **kupiectwo**. Zauważyliśmy poprzednio, że jest bogate. Wypadałoby dodać, że cały wysiłek władz skarbowych zmierza do tego, aby ten dobrobyt zniszczyć. A nie jest to trudno. Mimo nadzwyczajnej obrotowości, mimo znacznych kapitałów, przechodzących niepodzielnie z ojca-kupca, na syna - kupca już dziś widoczne jest **pewne zniechęcenie do zawodu**, przestającego się oplacać. Najmłodsza generacja idzie na uniwersytet i marzy o „wyższym szczeblu” kariery... unędniczej.

Wspomnieliśmy o poszanowaniu kompetencji. Rzeczywiście — podział ról został dokonany dokładnie i przestrzega się go wprost zazdrośnie. **Każdy ma swój „interes”** i w nim angażuje cały swój wysiłek. Stąd policjant, ścigający na ulicy przestępcę, może liczyć tylko na bierne przyglądanie się przechodniów. Bo łapać złodzieja — to jest „interes” policjanta, za to się go płaci i nikt inny nie powinien mieszać się w jego sprawę. „Specjalizacja” ta dostatecznie żywo przypomina to, co

jest tak istotną cechą kultury niemieckiej.

Przy rzeczywistości pierwszorzędnej kulturze materialnej dużo pozostawia do życzenia ta wszechstronność duchowa, którą nazywamy **inteligencją**. Starsze pokolenie bez względu na majątek i pozycję społeczną posiada **wykształcenie przeważnie czysto fachowe**. Młodsze przechodzi przez polską szkołę ogólną - kształcącą, ale wpływ domowej atmosfery jest nadal widoczny. — Dotyczy to w pierwszym rzędzie **form towarzyskich**. Łatwo zrozumieć wobec tego fakt, że liczna i na ogół już aklimatyzowana kolonja małopolska w Poznaniu zachowuje się wobec ludności miejscowej z **dużą rezerwą**, utrzymując stosunki przeważnie w własnym, zamkniętym kole, do którego dostęp znaleźć mogą nadto tylko Królewiaczy. Nie grają tu zresztą roli żadne uprzedzenia, lecz poprostu **przeróżenie wobec zjawisk**, które tylko u tubylców uchodzą za naturalne i dozwolone. Pewne gry towarzyskie, uprawiane przez młodzież płci obojga z najlepszych domów, a u nas znane tylko w koszarach, typ dowcipów i anegdot, sposób konsumowania alkoholu i reagowania na jego działanie, zakres zainteresowań — wszystko

to jeszcze dzieli i raczej oddala, niż pociąga.

O nieuprzejmości Poznańczyków opowiadano niejedno. Był czas, gdy spytać kogoś na ulicy o jakieś wyjaśnienie znaczyło spotkać się z gburowatą odpowiedzią lub informacją świadomie mylną. Grała to rolę zarówno świadomość, że informowanie obcych nie należy do „interesu” obywatela, jak i pewna ksenofobia. Obecnie **objawy te należą do niepewnej przeszłości**. — Widoczna jest tu praca, niekiedy tak wyraźna, jak n. p. urządzenie przed Wystawą specjalnego kursu grzeczności dla konduktorów tramwajowych.

I trzeba przyznać, że z kursami czy bez nich **uprzejmość i uczynność jest dziś na ogół bez zarzutu**. A próba jest poważna. Wśród tysięcy, przewijających się obecnie przez miasto, wielu nigdy nie jechało tramwajem, wielu w wirze wielkomiejskim traci głowę i przestaje rozumieć cokolwiek. Tłumaczy się im obszernie, po kilka razy, egzaminuje i znów objaśnia. Wszystko po poznańsku: solidnie, dokładnie, poważnie.

A. N.

Samochód

najlepszy,
najtrwalszy,
najtańszy

Upoważnione Zastępstwo
we Lwowie

ALTSCHÜLLER i Ska

Pl. Marjacki 6-7 Tel. 18-19

Stale na składzie

Osobowe
Ciężarowe
Autobusy

na dogodnych warunkach

Wszelkie oryginalne części:

Lwów, ul. Wałowa 11 a
Tel. 30-86.

Rewelacyjny moment w procesie Jakubowskiego.

FATALNE ROLE B. NADPROKURATORA MUELLERA W PIERWSZYM PROCESIE JAKUBOWSKIEGO. — NIELADA NIESPODZIANKA. — MORDERCA PRYZNAŁ SIĘ, A NADPROKURATOR MU TO WYPERSWADOWAŁ. — PIORUNUJĄCE WRAŻENIE.

Neustrelitz, w czerwcu.

(=) Na dzisiejszej rozprawie ogromne zainteresowanie wywołały przede wszystkim zeznania **najstarszego brata obu Nogensów, Wilhelma**, przebywającego obecnie w więzieniu za różne sprawy, nie mające nic wspólnego z przedmiotem procesu.

Wilhelm w swoim czasie **zerwał w pełni z rodziną** i wcale się z nią nie stykał. Na wieść jednak o procesie Jakubowskiego zainteresował się tą sprawą i udał się do Neustrelitz (pozwalał wówczas jeszcze na wolności). Zainterpelował rodzinę w sprawie owego morderstwa. Wilhelm oświadcza, że bracia jego

przyznali się wobec niego do morderstwa,

dokonanego na małym Ewaldzie. Później jednak zaczyna się świadek wikłać usiłując zarzucić Jakubowskiemu **współ udział w tej zbrodni**. Pod wpływem zręcznych pytań obrońcy dra Brandta

plącze się coraz bardziej, a wreszcie zaprzecza, jakoby mówił, że **Jakubowski wiedział coś o planie morderstwa**.

Zeznania Wilhelma Nogensa zajęły całą rozprawę przedpołudniową. Popołudniu przesłuchano dra von Hentiga, **docenta prywatnego przy katedrze psychologii kryminalnej**. Był on w czasie pierwszego procesu **fachowym doradcą**. Zeznania dra Hentiga były **nieladą niespodzianką**.

Skrytykował on niesłychanie złośliwie drugocząca całe postępowanie sądu, który swego czasu wydał wyrok śmierci oraz **materiał, obciążający Jakubowskiego**. Ponadto zauważył, że w samym wyroku zachodziły **liczne i daleko idące sprzeczności**. Wreszcie podał plastyczne i doskonale zarysowane **wizerunki psychiczne wszystkich oskarżonych**.

Punktem jednak kulminacyjnym rozprawy było **przesłuchanie sędziego Hundta**. Stwierdził on, że przesłuchiwany przez niego w toku śledztwa August Nogens

przyznał się do popełnienia morderstwa.

Później jednak zeznania te cofnął. To cofnięcie zeznania nastąpiło wśród **okoliczności wprost skandalicznych**. Mianowicie b. nadprok. Mueller zawezwał Nogensa i rzekł do niego: „**Nie wiem, co się z panem stało. Jest pan chyba pod wpływem jakiegoś ohwilowego przygnębienia! Poco pan właściwie się przyznawał, skoro ma pan silne alibi, stwierdzające, że w krytycznym dniu nie był pan wcale w Pallingenu!**” Oczywiście, iż wobec tego August Nogens z całą ochotą oświadczył, iż **cofa swoje zeznania**.

Oświadczenie sędziego Hundta, po parte przysięgą, wywołało wśród audytorjum

wprost piorunujące wrażenie.

Okazuje się z nich, że nadprok. Mueller wszelkimi siłami starał się doprowadzić do wyroku przeciwko Jakubowskiemu i że postępował nawet w tym celu **wbrew przepisom kodeksu karnego**.

Prawo autorskie muzyków.

Warszawa, w czerwcu.

Związek Muzyków zdecydował wystąpić do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o **nowelizację przepisów o prawie autorskiem**, dotyczących wykonywania utworów muzycznych. Muzycy domagają się, by koszty honorarjów autorskich za wykonywanie utworów muzycznych ponosili nie muzycy, lecz **właściciele zakładów rozrywkowych** jak restauratorzy, cukiernicy i t. d.

Zamach samobójczy asystentki dentystycznej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Przemysł, w czerwcu.

(M) Eugenia Friedmanówna, za trudniona w atelier dentystycznym p. Straussa wypila w celach samobójczych **znaczniejszą ilość kwasu solnego** a ponadto przecięła sobie żyły w prawej ręce.

Powód rozpaczliwego kroku, który może nie zakończy się tragicznie, nie jest znany. Należy tylko zaзначić, że desperatka, której tak nagle obmierzło życie, liczy dopiero 19 lat.

Niema różnicy psychicznej między mężczyzną a kobietą nie może też być różnic w szkolnictwie średnim żeńskim i męskim

KONFERENCJA ZWIĄZKÓW KOBIECYCH SFER PEDAGOGICZNYCH I RODZICIELSKICH ZAJĘŁA JEDNOMYŚLNIE
TO STANOWISKO.

Lwów, 7. czerwca.

(jp) Lwowskie Związki Kobiece, a w szczególności rozwijający od czasu swego powstania tak żywą działalność Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet oraz Stowarz. Kobiet z Wyższym Wykształceniem, podjęły przed niejakim czasem inicjatywę w sprawie należytego naświetlenia kwestji pierwszorzędnego znaczenia dla wychowania młodego pokolenia, a mianowicie reformy szkolnictwa średniego ze szczególniejszym uwzględnieniem szkół średnich dla dziewcząt. Jak już informowaliśmy naszych Czytelników, pozostaje to w związku z polemiką, przeprowadzoną w ostatnim czasie z poglądami dyrektorki Seminarjum w Włocławku p. Degen Słosarskiej, wyrażonem w „Przeglądzie Pedagogicznym”. Zarówno w tym organie, jak i na łamach prasy warszawskiej, zwłaszcza czasopism kobiecych, spotkały się poglądy p. Degen Słosarskiej z należytą odprawą. Niemniej na ostatnim Zjeździe T. S. N. W. w Warszawie sprzeciwiono się stanowczo jej tezie stworzenia odmiennego typu szkoły średniej dla kobiet.

Po odbyciu konferencji na ten temat w Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i w Stow. Kobiet z Wyższym Wykształceniem, oba te związki zainicjowały konferencję na szerszym terenie, zapraszając na nią przedstawicieli sfer pedagogicznych, związków rodzicielskich oraz osób, interesujących się kwestjami szkolnictwa i jego reformy. — Konferencja ta odbyła się we środę, o godz. 7-mej wieczorem w sali Muzeum Przemysłowego, przy licznych udziałach zaproszonych gości.

Zebrań zagałę posłanka Jaworska, podkreślając, że celem zwołania jest umożliwienie sferom kompetentnym wypowiedzenia się na ten temat z uwagi na to, że ta opinia może być cenną wskazówką dla Min. OPWR. przy zamierzonej reformie szkolnictwa. Następnie p. Jaworska zaprosiła dr. Lechicką do wygłoszenia referatu.

Po referacie dr. Lechickiej, którego główną osnowę podaliśmy już w swoim czasie w naszym piśmie, rozwinęła się dyskusja, w której wypowiedziało swoje poglądy wielu poważnych przedstawicieli sfer pedagogicznych oraz rodzicielskich. Rozpoczął dyskusję dyr. Chrystanowski, który na podstawie porównań ustroju szkolnictwa średniego, jakoteż na podstawie własnych doświadczeń, wyraził przekonanie, że nicma zasadniczej różnicy między psychiką i zdolnościami umysłowymi młodzieży żeńskiej i męskiej, dlatego różnica programu naukowego szkoły średniej dla dziewcząt nie byłaby uzasadniona, a spowodowałaby utrudnienia w korzystaniu kobiet ze studiów uni-

wersyteckich. W dalszym ciągu dyskusji pna Sabatowska, podtrzymując ten sam pogląd, zaznaczyła, że pozostawiając iden tyczny program naukowy w szkołach żeńskich i męskich, powinno się jednak przeprowadzać staranną selekcję, by jednostki mniej zdolne i mniej silne fizycznie kierować do innych szkół.

Dyr. gimn. koedukacyjnego Kopacz, przedstawił również rezultaty swoich dłu gotelnych doświadczeń, które doprowadziły go do stwierdzenia, iż dziewczęta okazują nawet więcej od chłopców zrozumienia przedmiotów zarówno z zakresu filologii, jak i nauk ścisłych. Zgadza się na potrzeby selekcji, ale winna być ona w równej mierze stosowana do młodzieży męskiej i żeńskiej.

Imieniem kół rodzicielskich przemawiała pani Szwarzowa. Mówczyni wskazywała na potrzebę rozbudowania szkolnictwa zawodowego, aby dziewczęta

mniej zdolne kierować do zawodów specjalnych. Równocześnie domagała się większej liczby gimnazjów dla dziewcząt, a nade wszystko urządzeń higienicznych gmachów szkolnych, przyczem wskazywała na fatalne stosunki zdrowotne, panujące w jednym na całą Małopolskę wschodnią w państwowym gimn. żeńskim im. Królowej Jadwigi we Lwowie.

Dyr. naucz. Semin. żeńskiego dr. Chelińska podniosła również potrzebę selekcji, zaznaczając przytem, że byłoby bardziej wskazane, gdyby młodzież wstępowała do gimn. dopiero po ukończeniu siedmioklasowej szkoły powszechnej, wówczas bowiem zarysowują się już wyraźnie zdolności. W podobnym duchu wypowiadały się również dr. Krzemicka pna Frenklówna i dr. Polackówna.

W swoim resumé posłanka Jaworska stwierdziła, że zebranie wypowiedziało się jednomyślnie za stanowiskiem Zwią-

zku Pracy Obywatelskiej Kobiet i Stow. Kobiet z Wyższym Wykształceniem, iż nie może być różnicy programu szkół średnich żeńskich i męskich, co byłoby jednoznaczne z odsunięciem kobiet od studiów uniwersyteckich, dalej że w obecnym stosunkach społecznych, gdy wielka liczba kobiet nie może reflektować na małżeństwo, szkoła winna przygotowywać kobiety do stworzenia sobie samoistnego bytu.

Nakoniec uchwalono wysłać delegację do Województwa, celem zakomunikowania sferom rządowym uchwał konferencji. W skład delegacji weszli reprezentanci Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i Stow. Kobiet z Wyższym Wykształceniem, sfer pedagogicznych, oraz Kół rodzicielskich. Nadto wybrano Komisję, której zadaniem ma być obmyślenie typów szkół średnich i zawodowych najbardziej odpowiadających potrzebom społecznym.

Morderstwo z litości.

NA MARGINESIE GŁOSNEGO CZYNU. — SYN, KTÓRY ZASTRZELIŁ NIEULECZALNIE CHORĄ MATKĘ. — WCALE NIE POCZUWA SIĘ DO WINY. — LIST, KTÓRY PORUSZYŁ CAŁĄ FRANCJĘ.

Paryż, w czerwcu.

(=) Sprawa Ryszarda Corbetta, który z litości strzałem rewolwerynym pozbawił życia swą nieuleczalnie chorą matkę, stała się obecnie aferą która interesuje niesłychanie całą Francję. Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne, że — jak o tem donieśliśmy — Ryszard Corbett po zabiciu swej matki skierował broń ku sobie i zranił się ciężko. Przez szereg dni leżał on bez przytomności w szpitalu. Przedwczoraj dopiero można go było przysłuchać.

Oświadczył, że dokonał tego czynu dlatego, ponieważ

nie mógł patrzeć na straszliwe cierpienia matki.

Ma uczucie, że spełnił swój obowiązek i wcale nie czuje się winnym. Ojciec Corbetta jest obywatelem angielskim, a matka jego była Fran-

cuzką. Po tem zeznaniu uprosił Corbett lekarza szpitalnego, aby w jego imieniu wręczył redakcji „Matina” list. Ten list okazał się obecnie w tem wielkim francuskim piśmie. Corbett omawia tam powody, które skłoniły go do straszliwego czynu, zwraca się z pytaniem do całej Francji, czy postąpił słusznie.

„Zabiłem moją matkę — pisze m. i. — kula przeszła skroń i wywołała natychmiast śmierć śpiącej. Słyszałem jeszcze jej ostatnie westchnienie i będę je słyszał do końca życia. W listopadzie ub. r. konsylium lekarskie, które zaważałem orzekło, że matka moja jest stracona. Mimo to jednak nie zaprzestałem najczulszych starań. Od lutego jednak stan jej pogarszał się coraz bardziej, a jej życie było odtąd

długą, niezmiernie bolesną agonją.

Trudno mi opisać, jak cierpiała moja nieszczęśliwa matka. Zdecydowałem się wówczas na krok stanowczy. Strzałem położyłem kres jej cierpieniom.

Chciałbym poruszyć w mojej sprawie najwybitniejsze osobistości Francji. Chciałbym zapytać się także, czy ma się prawo zabić z litości osobę nieuleczalnie chorą. Zdaje mi się, że w tym względzie powinna zostać przeprowadzona ogólna reforma. Państwo przecież pozwala na pozbawianie życia zbrodniarzy. Dlaczegooby nie usankcjonować prawnie możliwości

pozbawiania życia osób nieuleczalnie chorych...

W ten sposób snuje Corbett dalej swoje rozważania, zakończone gorącym apelem, skierowanym do całego społeczeństwa francuskiego. — Ów list wywarł we Francji bardzo silne wrażenie.

Zwycięstwo nad grypą?

SENSACYJNE ODKRYCIE PROF. SAMOJŁOWA.

Moskwa, w czerwcu.

W naukowych kołach wywołało wielką sensację odkrycie znanego uczonego prof. Samojłowa, które uważane jest jako zwycięstwo nad grypą. Na zgromadzeniu największych autorytetów medycznych wygłosił prof. Samojłow swoje główne sprawozdanie z wyników swych badań w kierunku obalenia tej najnowszej plagi ludzkości. We dle jego twierdzenia, osiągnięte przezeń wyniki umożliwiają szybką i skuteczną kurację.

Sposób leczenia polega na wdychaniu przez chorego chloru, wydzielnego się po pewnym procesie chemicznym, w następstwie łączenia kwasu solnego z kalium. Inhalacja ma trwać 30 min., którą powtarza się po 4-ech godzinach.

Jak wykazały badania, już po pierwszym wdychaniu daje się zauważyć znaczne polepszenie, po powtórnym wdychaniu gorączka spada, a wszelkie przejawy kataralne znikają. Po 2 dniach kuracji pacjent wraca do całkowitego zdrowia. Lu-

dowy komisarz zdrowia Siemaszko wyznaczył dla prof. Samojłowa wielką nagrodę a w najbliższych dniach ogłosi rozporządzenie o wprowadzenie nowego sposobu zwalczania grypy na całym terenie związku sowieckiego.

Harry Peel otrzymał spadek

WIELBICIEL FILMU ZAPISAŁ MU 100 TYSIĘCY MAREK, A PONADTO WILŁĘ I KILKA DOMÓW. — CIEKAWY UZASADNIENIE ZAPISU. — PEEL TO DEMON RUCHU I SYMBOL KINA.

Berlin, w czerwcu.

(=) Niespodziewany uśmiech szczęścia przypadł w udziale znanemu artyście filmowemu, Harry'emu Peelowi. Mianowicie pewien namiętny wielbiciel srebrnego ekranu zapisał w swym testamentie artyście 100 tys. marek, a ponadto kilka domów w Berlinie i piękną wille.

Legat ten umotywował fanatyk kina w sposób następujący: „Wywołało mnie zdziwienie, że właśnie Harry'emu Peelowi zapisuję znaczną część mego

majątku. Muszę jednak stwierdzić, że ten artysta, jakkolwiek występujący zazwyczaj w filmach sensacyjnych, jest dla mnie nosobieniem kina, niejako jego symbolem.

Kto raz widział Harry'ego Peela, temu wiecznie będzie stać przed oczyma ten demon ruchu, walczący z martwością materji, urągający z wszelkich przeszkód, nie znający wprost siły bezwładności słowem nosobienie zwycięstwa człowieka nad materją.

krótkim milczeniu. — Mówisz nieprawdę.

— Przysięgam ci, przysięgam!... — zapewniała gorąco.

— To dziwne! Bardzo dziwne... Uważam, że chodzisz tak samo jak wszystkie... Wobec niego starała się może chodzić inaczej...

— Nie, nie czyniłam żadnych specjalnych starań... Figury zmienić nie można.

Mąż nie pakował już kufra.

— Te tytułowane nieroby — rzekł — nie mają nic do roboty, więc przez całe życie uganiają się za obcymi żonami! Nic więc dziwnego, że mają już wystrzony wzrok i dostrzegają to, czego nawet mężowie nie widzą. Kobietom to oczywiście pochlebia. Pan Baron odkrył jej ciało! Znakomity znawca kobiet pierwszy zwrócił uwagę na jej ramiona! Świetny rzeczoznawca w sprawach kobiecych wyróżnił jej sposób chodzenia, jest zachwycony jej figurą, jej...

Zaczerpnął powietrza, zaczerwieniły mu się wargi i dokończył niecierpliwie:

— Dlaczego nie zdejmujesz kapelusza?... Nie masz chyba zamiaru siedzieć przez całą noc w płaszczu?!

Tłum. F. M.

Król Jerzy w „najsmutniejszym” domu.

PIERWSZE OFICJALNE WYSTĄPIENIE KRÓLA ANGLJI. — ATAK FEBRY I NOWY ABSCES. — ŚREDNIO-WIECZNA ETYKIETA. — 800-LETNI JUBILEUSZ KRÓLEWSKIEJ GWARDJI. — SZWEDZKA KSIĘŻNICZKA W LONDYNIE.

Londyn, w czerwcu.

Oczy całego społeczeństwa angielskiego zwrócone są wciąż na osobę **niemilowanego monarchy.**

Niemale zaciekawienie wywołała wiadomość, że król rekonwalescent udał się któregoś pięknego poranka własnym samochodem, bez żadnej eskorty do Midhurst (hr. Sussex), odległego o 20 mil od Bognor, w odwiedzi-
ny do pacjentów, przebywających w sanatorjum im. króla Edwarda VII.

Było to właściwie pierwsze, od czasu choroby półoficjalne wystąpienie monarchy brytyjskiego, który radby otoczyć swą pieczęą wszystkich zapewne, zapadających na zdrowiu i cierpiących rodaków. Marzeniem króla jest założenie **gęstej sieci szpitali i domów odпочynkowych** po całym kraju, nigdy bowiem tak jak teraz nie wierzył w zbawienne skutki medycyny i we wzorowo postawione pielęgniarstwo angielskie.

Przybywając do sanatorjum Edwarda VII. bez specjalnych zapowiedzi, niemal incognito, król Jerzy udał się natychmiast do **najcięższych chorych** i nie ominął żadnego pacjenta, wdając się w serdeczną pogawędkę.

Pojawienie się słabego jeszcze i wniszczonego chorobą monarchy w tym „**najsmutniejszym domu**” nieuleczalnych na suchoty ludzi wywołało wśród chorych łatwo zrozumiałe wzruszenie.

W ostatnich dniach maja na usilne życzenie króla, który pragnął w okresie powszechnych wyborów znajdować się w pobliżu Londynu, **dwór przeniósł się z Bognor** do letniej rezydencji królew. zamczyska Windsor Castle, odległego od stolicy zaledwie o 30 mil

Zarówno w drodze, na przestrzeni 60 mil ang. jak i na miejscu po przybyciu do starej siedziby — ludność okoliczna urządziła swemu monarsze **niebывале owacje** i wzruszające sceny powitania.

Niestety, dawno oczekiwana rekon-

walescencja została przerwana. Król dostał nieoczekiwanego **ataku febrzy**, a poniżej starej blizny, pozostałej po operacji utworzył się **nowy absces**, który musiał być natychmiast operowany. Przy chorym czuwają sir **Stanley Hewett** i lekarz przyboczny **lord Dawson of Penn**, który przybył z Paryża drogą powietrzną.

Pomimo, że król pozostaje w łóżku załatwia jednak bieżące sprawy państwowe i dopuszcza do siebie każdego,

Przepych buckinghamskiego pałacu.

Aczkolwiek panująca para brytyjska słynie szeroko na świecie ze swego demokratycznego usposobienia, żaden chyba pałac królewski w Europie nie jest **urządzony z podobnym przepychem jak właśnie buckinghamski** i na żadnym chyba nie przechowywały się do tychczas tak jak w Anglii, średnio-wieczne przepisy, należące do etyki-

Przyboczna gwardja królewska.

Ta przyboczna gwardja królewska składa się z żołnierzy wyborowych: muszą to być chłopcy morowe, okazałe, jednakowego wzrostu i okazałej postawy, ubrani w białe rajbuzy, czerwone mundury, lakierowane buty i wysokie czako — czynią wrażenie nader malownicze. Konna gwardja z Whitehall i gwardja piesza przed pałacem Buckingham pełni ciężką swą służbę we dnie i w nocy niezależnie od pogody. Niejednokrotnie **zniecierpliwienie powala na ziemię, a nawet tych rośliwych synów Albionu...** ale tradycja przetrwała wieki i trwa.

Dodać należy, że królewska gwardja przyboczna (king's Bodyguard) werbuje się z królewskiego pułku piechoty i należy **do najstarszych wogóle jednostek wojskowych**, jakie istnieją dziś w innych krajach. King's Bodyguard początek swój bierze od pierwszej podobnej gwardji powołanej do życia w wieku XII, której Henryk VII

któ pragnie go widzieć. Stan jego nie budzi obaw.

Pełen ujmującej prostoty sposób bycia Jerzego V. staje się dziś przysłowiowy. Członek londyńskiej policji cywilnej Edwin Woodhall, któremu powierzono opiekę nad osobą panującego władcy i następcy tronu, księcia Walji — użala się, że zarówno ojciec jak i syn nie **cierpią tej „tajnej, depczającej po piętach” opieki i nie pozwalają, aby im towarzyszyli detektywi.**

ty dworskiej.

Dwór składa się z licznej świty, w której szeregu znajdują się osoby figurujące już chyba dziś tylko dla parady. Wystarczy np. wspomnieć o „**żywych posągach**”, pięknych jak malowanie żołnierzech angielskich trzymających wartę przed pałacem buckinghamskim.

(wiek XV) pierwszy z Tudorów nadał specjalne prawa i przywileje. Przed paru laty przyboczna gwardja brytyjska święciła swój **800-letni jubileusz**, policjemenowie zaś, którzy trzymają dziś faktycznie straż przed pałacem

BUCKINGHAM damskie i męskie

w najnowszych fasonach po cenach fabrycznych poleca

MOTYLEWSKI I TERICH

Lwów, Hotel George'a. Tel. 47-44. 4594-2

buckinghamskim, pilnując bacznie wszystkich wejść i wyjść — obchodziła dnia 25. maja **zaledwie stulecie swej organizacji**, powołanej do życia przez Roberta Peela, ówczesnego sekretarza stanu spraw wewnętrznych. Obchód rozpoczął się defiladą policji angielskiej w Hyde-Parku z udziałem 13.000 policjemenów. Następnie odbył się marsz do pałacu Buckingham. Na czele oddziałów policji jechał konno na pięknym swym wierzchowcu **książę Walji i lord Byng of Vimy**, naczelny komendant policji.

Dokoła osoby następcy tronu zachynają krażyć coraz natarczywsze plotki o... **zarczynach**. Zdawać się może, że poddani brytyjczyści stracili już wreszcie cierpliwość, iż „faworyt i oczko w głowie” całego społeczeństwa zwleka ze swym ożenkiem.

W londyńskich kołach towarzyskich wymienia się jako kandydatkę na przyszłą królową Anglii, **szwedzką księżniczkę, Ingrid**, która już bawi w Anglii.

W związku z tą sprawą — ma stać przyjazd do Anglii **sawedzkiego następcy tronu**, który przybył do Londynu zupełnie niespodziewanie.

Harakiri dwóch uczniów.

DOKONALI GO PRZYPATRZĄC SIĘ PATRJOJOTYCZNEMU OBRAZOWI. — CIEKAWE ZDARZENIE W JAPONJI. — Z TAJNIKÓW DUSZY JAPONSKIEJ.

Londyn, w czerwcu.

(=) Dwaj chłopcy w wieku 10 do 11 lat dokonali w tych dniach na sobie harakiri w pewnej szkole ludowej w Szikoku (Japonja). Zdołali się na ten krok w stanie silnego zderetwowania, wywołanego widokiem obrazu, przedstawiającego samobójstwo marsz. Kuzunoki, który przed 700 laty odebrał sobie ży-

cie z powodu klęsk armji japońskiej.

Przy tej sposobności opowiedział nauczyciel uczniom o wierności rodziny Kuzunoki, która przez wieki lojalnie służyła dynastji pólnocnej w jej walce przeciwko dynastji pólnocnej, poczem uczniowie rozeszli się do domów. Dwaj chłopcy jednak Kentsziro Kiszi i Kameo Inuje

pozostali ukradkiem, aby przyglądać się obrazowi. Po kilku minutach ukląkł Kentsziro w pobliżu obrazu i

wbił sobie nóż w brzuch. Za jego przykładem poszedł natychmiast Kameo.

Niezmiernie to ciekawy przyczynek do poznania tajników duszy japońskiej.

Ministerstwo czy ministerjum?

ZACHWASZCZENIE JĘZYKOWE NASZEGO STYLU URZĘDOWEGO.

Warszawa, w czerwcu.

(e) Prof. Kaz. Król w broszurce p. t. „Wskazówki językowe do tekstu wydawnictw urzędowych” zwrócił uwagę na **błędy językowe**, jakie znalazł w dwu tylko wydawnictwach ściśle urzędowych, a mianowicie: „Konstytucji Rzpltej Polskiej,” i „Dzienniku urzędowym Min. Wyznań Relig. i Oświecenia Publ.”

Widocznie broszurka ta nie znalazła uznania w sferach urzędniczych, które w dalszym ciągu **nie zwracają uwagi na jasne i zgodne z duchem języka sporządzanie okólników, przepisów i aktów urzędowych.**

Np. sprawę wyrazu „ministerstwo” poruszył zarówno prof. Kryński przed kilku laty, jak i prof. Król w swej broszurce. Prof. Król zaznacza, że Polacy w b. Galicji, zapewne chcąc uniknąć mniemanego germanizmu rozpowszechnili niewłaściwe używanie w tem znaczeniu rzeczownika „minister-

stwo” zamiast „ministerjum”. Polacy w b. Kongresówce uszczególniając się rusycyzmu, używali zamiast „ministerstwo” — „ministerjum”. Rzeczownik „ministerstwo” miał dwa znaczenia: 1) godność, urząd, wykonywanie obowiązków ministra; 2) **minister z żoną**, (podobnie jak dyrektorstwo, prezesostwo i t. p.) Prof. Król nie uważa za błąd formy „ministerjum”.

Następujące ważniejsze usterki i uchybienia przeciw czystości mowy rzucają się w oczy w urzędowych okólnikach:

„Wszyscy urzędnicy będą zwolnieni od wpłacania składki **zawiazkowej**” — (zamiast „składki wpisowej, członkowskiej”).

„W sporadycznych zaś wypadkach rachuba zawiadamia interesowanego w **krótkiej drodze** (zamiast „w poszczególnych wypadkach rachuba zawiadamia interesowanego **odręcznie**”).

„Przez udzielenie **odnośnego** aktu do **wglądnięcia**” (zamiast „przez udzielenie **odpowiedniego** aktu do **przejrzania**”).

„Reztworzenie kont w P. K. O. (zamiast „**otworzenie** (otwarcie) kont w P. K. O.”).

„Pracę jaką **wykonywuje** pieniądz zamiast „**wykonywa**”.

„Wysokość tego procentu, w **odniesieniu** do każdego właściciela konta zamiast „**w stosunku** do każdego właściciela konta”) i t. d.

Po małopolskich urzędach (np. sądy, biura policyjne) pokutuje jeszcze ohydny zwrot „**zapodane zeznania**” zamiast „**złożone**”) lub „wedle jego zapodań” wedle jego zeznań).

Nie trzeba wiele wysiłku, jeno odrobiny dobrej woli, by się takich naleciałości obyech pozbyć raz na zawsze.

Na wyjazd

poleca zn na z solidn ści f-ma
AMERICAN HOUSE
Lwów, Kopernika 5. Tel. 44-78

dia Pań i Panów
Płaszcz Trenchcoat, raglany, kurtki, obuwie, kapelusze, bieliznę wiedeńską oraz mnóstwo nowości po cenach niżonych.

Urowadzenie cioci Matyldy.

ZABAWNA PRZYGODA, KTÓRA MOGŁA SIĘ SKOŃCZYĆ MNIEJ ZABAWNIE. — „NIEWINNY” FIGIEL MŁODEJ PARY. — PRZYMUSOWA PRZEJAZDZKA MOTOCYKLOWA

(Do ryciny na str. 1).

Paryż, w czerwcu.

(= Pisma francuskie rozpisują się szeroko o zabawnej przygodzie, która spotkała niedawno w Lyonie sympatyczną i poczciwą staruszkę, p. Ludwikę Legrand. Starowina ta została mianowicie w nader romantyczny sposób uprowadzona i dopiero po rozmaitych perypetjach powróciła do swego sęsknionego i czule ją oczekującego małżonka.

Blizsze szczegóły tej historii są następujące: Pewnej pięknej, słonecznej niedzieli wybrali się pp. Legrand na przechadzkę.

Niebawem uczuli zmęczenie i usiedli na ławeczce, mieszczącej się na jednym ze skwerów podmiejskich. Słoneczko przygrzewało tak rozkosznie, że niebawem p. Legrandowi poczęły się kleić oczy i zasnął na dobre. Żona zaś siedziała obok niego spokojnie, nie przerywając mu błędnego snu.

Tymczasem z pobliskiego domu wyszedł młody człowiek w ubraniu sportowym, prowadząc motocykl, a obok niego szła młoda i nadobna dziewczyna, również odpowiednio ubrana do eskapady motocyklowej. Na widok staruszki i jej śpiącego towarzysza młodzi zatrzymali się, gdyż obrazek był istotnie miły. Nagle młodzieniec uderzył się w czoło jakby wpadł na jakąś myśl i ze śmiechem zaproponował coś półgłosem towarzysze. Ta próbowała mu rzecz wyperswadować, ostatecznie jednak i sama się na to zgodziła.

Oboje przystąpili teraz do staruszki i jakby zaskoczeni jej widokiem poczęli do niej wołać: „Kochana ciociu Matyldo! Jak się masz? Skąd się tu wzięła?” Staruszka ze zdziwieniem wypatrzyła się na młodych, lecz stwierdziła, że ich absolutnie nie zna. Ponadto imię jej nie brzmiało Matylda, lecz Ludwika. Gdy próbowała to wyjaśnić młodym, ci podnieśli ją z ławki, szybko umieścili w koszu motocyklowym, młodzieniec skoczył na maszynę, panna usiadła za nim i motocykl ruszył w szybkim tempie.

„Ciocia Matylda“ zrazu była dość oszołomiona tą eskapadą, później jednak chętnie poddała się przyjemności przejażdżki. Niepokoiła się tylko tem, co pocnie jej „stary“, gdy się obudzi

i nde zobaczy nikogo przy sobie. Co do samej przejażdżki zrozumiała, że jest to „niewinny“ figiel młodej pary. Po pewnym czasie motocykl zatrzymał się, a młodzi, tytułując ciągle staruszkę ciocią Matyldą, zaprosili ją do wykwintnej restauracji i ugościli nader hojnie. Poczem przeprosiwszy ją za figiel, zapytali o adres i odwieźli do domu.

W domu dowiedziała się od służą-

cej, że mąż jeszcze nie wrócił, a natomiast był tutaj posłaniec, który prosił aby pani Legrand natychmiast po swem przybyciu

udała się pod wskazanym adresem. Był to dom w pobliżu owej ławki, na której staruszkowie siedzieli. Tam w mieszkaniu lekarza dra Benneta zastała staruszka swego męża całego i zdrowego, lecz mocno oszołomionego całą tą przygodą.

W jaki sposób jednak p. Legrand znalazł się w domu lekarza? Oto po pewnym czasie obudził się i z ogromnym zdziwieniem ujrzał, że

nie ma obok niego żony.

Wpadł wówczas w rodzaj osłupienia i tak chaotycznie i dziwnie odpowiadał na pytania posterunkowego i przechodniów, którzy zwrócili na niego uwagę, że powierzono go w opiece owego lekarza.

Radość z obopólnego widzenia się była wielka. Na szczęście figiel ów skończył się niewinnie, mógł jednak doprowadzić do nieco poważniejszych komplikacji.

Hodowla pieczarek — najlepsze źródło dochodu.

NIEWIELKI TRUD. MINIMALNY WKŁAD, A STOSUNKOWO WIELKIE ZYSKI — NA 5 ZŁ. WYDATKÓW 95 ZŁ DOCHODU. — ŹRÓDŁO ZAROBKOWANIA DLA BIEDAKÓW.

Lwów, 7 czerwca

(e) W tygodniku „Bluszcz“ znajdujemy charakterystyczne porady dla pewnej bezradnej samotnej kobiety z dziećmi pozostającej bez środków do życia. Autor artykułu radzi tej niewieście, aby zajęła się

hodowlą pieczarek

w specjalnej skrzynce, ustawionej w mieszkaniu, wzorem pomysłowych francuskich hodowców pieczarek, którzy w tym celu wpadli na pomysł wykorzystania ciepła traconego — bezużytecznie w czasie snu przez organizm ludzki. Oto co pisze autor artykułu:

„Francuz idzie spać wcześniej, skoro tylko nadchodząca noc zaczyna ochładzać izbę. A śpi na dużej, drewnianej skrzyni w wygodnie i obficie ułożonej pościeli. Wewnątrz zaś skrzyni na dwóch półkach, w pożywce z przemacerowanego końskiego nawozu

— wciąż wznastają pieczarki. Sen taki sprawia cud! Skoro dzień hodowca, zerwawszy się z pościeli, otwiera zasuwę skrzyni, wyjmując z jej wnętrza około funta białutkich, dorodnych pieczarek, zyskując w ten sposób, według dzisiejszej ceny

co rana 10 złotych.

Do chodowli pieczarek radzi się zabrać w ten sposób:

„Zwykła skrzynia drewniana, 1 metr długa, 50 cm. szeroka; nałożyć w nią na 5 cm. wysoko dobrze udeptanego, słomiastego, ciemnobrunatnego nawozu z pod koni, przykryć wilgotnym workiem i postawić skrzynię w ciepłym, niezbyt suchym, zacienionym miejscu. Po trzech dniach włożyć w środek nawozu termometr i zmierzyć temperaturę; czynić tak co dnia, aż termometr wskaże 21 C. Wówczas „zapikować“ grzybnie i przykryć

nawóz szczelnie słomianą, dobrze dopasowaną matą (tak by słoma wszędzie przylegała do nawozu). Po 14-tu dniach zdjąć matę i zająć do nawozu, czy są w nim

białe niteczki

jeśli są, pokryć cały nawóz 8 centymetrową warstwą ziemi ogrodowej, zmieszanej w 1/8 z piaskiem i 1/8 z drobnym gazonem wapiennym; ziemi nie ubijać, tylko wygładzać i podlać letnią wodą z domieszką szczypty zwykłej saletry. Wówczas można już skrzynię (niczem już nie okrytą) wstać do pokoju, na światło, byle nie na słońce. W 14 dni od chwili pokrycia nawozu ziemią rozpoczyna się owocowanie pieczarek.

Trwa ono w takiej skrzyni 3 do 4 miesięcy, przynosząc dziennie (zbiór co drugi lub co trzeci dzień) przeciętnie po 50 gramów pieczarek. Hodowla żadnych innych już zabiegów ani prac nie wymaga, jedynie należy rozpylić nad nią nieco letniej wody z saletrą, gdy ziemia już kompletnie sucha.

Kalkulacja prosta: skrzynia 1 zł. nawóz 1 zł. grzybnia 1/2 kg. 2 zł. mata słomiana 50 gr., saletra (na zapas) 50 gr.,

razem wydatki 5 zł.

Produkcja 50 gr. dziennie przez 100 dni — 5 kg. pieczarek po cenie 10 zł. na 1 kg. — 100 zł., zatem zostaje

na czysto 95 zł.

A nie skrzyń takich można postawić w pokoju, w korytarzu, w kuchni, w spiżarni, w piwnicy i wszędzie byle nie na strychu, gdzie powietrze zbyt suche?!

I pomyśleć, że przy takim przedsiębiorstwie, raz założonym, nie potrzeba najmniejszego wysiłku rąk ni mózgu, nie potrzeba troski ni czasu!

Istny automat,

pokojowa fabryka pieniędzy, funkcjonująca sprawnie nawet w czasie snu właściciela!

Otóż takie przedsiębiorstwo, taką pomoc należy doradzić i najgoręcej polecić! Prawda, że na produkcję 2 miesiące trzeba poczekać, ale można robić to a innych spraw tymczasem nie zaniedbywać. Wkład pracy i kosztów znikomy, ale oprocentowanie lichwiarskie i długie, a bez wysiłku już żadnego i troski!*

Artykuł powyższy przytaczamy jako niezwykłą rewelację w zakresie praktyczności Francuzów. A może jednak i w Polsce znajdują się chętni chodowcy pieczarek?

Fiasko koncertu Szalapina.

ARTYSTA I IMPRESARJO OBŁOWILI SIĘ GRUBO, PUBLICZNOŚĆ DOZNAŁA ZAWODU.

Warszawa, w czerwcu.

Zapowiedź koncertu Szalapina zelektryzowała całą Warszawę. Zaczęło dobiegać się o bilety. Ceny ich były wprost niesłychane. Bilety w pierwszych rzędach po 70 złotych — w ostatnich na galerji po 13 zł. Przedsiębiorcy zgarnęli do kieszeni około osiemdziesiąt tysięcy złotych, z czego Szalapin wziął 3 i pół tysiąca dolarów (to jest przeszło 30.000 złotych). Sam koncert jednak był jednym wielkim skandalem. Śpiewak rosyjski, pokazując ciągle na gardło i rozkładając ręce, coś tam sobie mrucał pod nosem, co miało być śpiewem.

W drugiej części koncertu wygłosił przemówienie do sali, w którym tłumaczył się, że ma chrypkę. Ale w takim wypadku należało koncert odwołać, a nie nabijać w butelkę publiczności, która zapłaciła 80.000 złotych!

Świadomi rzeczy powiadają co prawda, że poprostu Szalapin od kilku już lat głosem się skończył. Tem się tłumaczy, że przedsiębiorcy ogłaszali skwapliwie jeden jedyny jego koncert w Warszawie. Na następny by przecież już nikt nie poszedł.

Gdyby na koncercie była normalna publiczność, Szalapin zostałby niewątpliwie wygwizdany.

Po 100 latach Grecja płaci swe długi.

Ateny, w czerwcu.

(e) Lepiej późno, niż wcale. Tak sobie powiedział bezwzajemnie rząd grecki, decydując się uwzględnić żądania konsorcjum holenderskiego, w którego rękach znajduje się pewna ilość obligacji greckiej pożyczki niepodległościowej z r. 1824-24.

Pożyczka ta nie została skonwertowana w 1894 r. Prawnicy helleńscy wypowiedzieli zdanie, że rząd

grecki może nie uznawać zobowiązań z tytułu tej pożyczki; rząd jednak uznał za bardziej wskazane przyjąć warunki holenderskiego konsorcjum. Wyplaci mianowicie 3 i pół miliona franków, a konsorcjum zrzeka się wszelkich późniejszych reklamacji.

W następstwie tej ugody papiry greckie będą w przyszłości notowane na giełdzie amsterdamskiej.

Przepisy o watach policyjnych.

Warszawa, w czerwcu.

Główny Komendant Policji Państwowej wyda w tych dniach instrukcję o watach policyjnych w wykonaniu przepisów Minist. Spraw Wewnętrznych o użyciu broni przez Policję.

Instrukcja ta określi odległość w promieniu której nie wolno zbliżać się do pełniących wate. Wynieść ma ona od 15 do 20 kroków w zależności od okoliczności i pełnienia warty.

Przepisy te dotyczą wate wystawianych w miejscach dokonania przestępstwa, prowadzenia śledztw, strażniczych obiektów państwowych i t. d. Posterunki policyjne specjalnym okrzykiem „Stój, wata!“ ostrzegają będą zbliżających się, poczem o ile okrzyk nie poskutkuje, uprawnieni będą do użycia broni.

Blaski i nędze „Chicago May”.

ŚMIERĆ OSŁAWIONEJ I GŁOSNEJ ZBRODNIARKI. — NAJPIĘKNIEJSZA I NAJWYTWORNIEJSZA ZE ZŁODZIEJEK. — DZIWNE I AWANTURNICZE KOLEJE ŻYCIA. — CORAZ NIŻEJ W OTCHŁAŃ ZBRODNI.

N. Jork, w czerwcu.

(=) W szpitalu w Filadelfji zmarła onegdaj „Chicago May”, ko bieta, która niegdyś była sławną osobistością w międzynarodowym świecie zbrodniarzy. Z 52 lat swego życia spędziła ona przeszło dwa dziecięta w więzieniu. Nazywała się właściwie May Latimer, a „Chicago May” to było jej „nom de guerre”.

May pochodziła z rodziny irlandzkiej, żyjącej w skromnych stosunkach materialnych. Rodzice umieścili ją w szkole klasztornej, której nauczycielki odnosiły się do niej bardzo życzliwie, gdyż mała May znana była

z pilności i nieskazitelnego zachowania się.

Weześnie okazywała ona zdolności muzyczne i kształciła się w grze na skrzypcach. Co niedzieli zwykła była grywać w miejscowym kościele.

Gdy miała lat czternaście, musiała sama zarabiać na życie. Poszła w daleki świat, przybyła do Londynu i tutaj przyłączyła się do podrzędnej trupy aktorskiej. W Nowym Jorku otrzymała zajęcie u chórzystki w teatrze operetkowym. Bardzo piękna i pełna temperamentu otoczona była niebawem licznym kołem wilbicieli. Obudził się w niej jednak teraz jakiś awanturniczy zmysł.

Popadła w złe towarzystwo. Niebawem zerwała zupełnie kontakt ze światem ludzi przyzwoitych i stała się członkiem wyrafinowanej bandy złodziei i włamywaczy.

50-lecie pracy Zofji Czaplińskiej.

Warszawa, w czerwcu.

W ostatni dzień maja, sfery artystyczne stolicy obchodziły podniosłą i wzruszającą uroczystość uczczenia 50-letniej pracy scenicznej, świetnej artystki, najwybitniejszej dziś aktorki charakterystycznej, Zofji Czaplińskiej.

Jubilatka, aczkolwiek stosunkowo niedawno pracuje w Warszawie, gdyż niemal połowę (22 lat) swojej kariery scenicznej spędziła we Lwowie, dzięki talentowi, humorowi i werwie stała się ulubienicą publiczności warszawskiej. To też jubileusz jej był radosnym świętem. Jubilatka, zaczawszy pracę w teatrze w piątym roku życia, jest dziś jeszcze w pełni życia, siły i talentu.

Na radosny swój dzień p. Czaplińska wybrała ulubioną rolę pani de Trevillac w komedji Caillaveta i de Flersa p. t. „Ladna historia”.

Na scenie zamienionej w ogród żywego kwiecica, złożonego „Czapci” w dowód hołdu i miłości, po frentycznej burzy oklasków, składano gratulacje i życzenia dalszej pięknej pracy.

Spodziewać się należy, że i teatr lwowski, na którym jubilatka spędziła niemal ćwierć wieku będąc jednym z jego głównych filarów, postara się o urządzenie osobnej uroczystości ku Jej czci.

Jeszcze raz nadarzyła się jej możliwość wycofania się z tego życia. Poznała w Nowym Jorku pewnego młodego i bardzo bogatego człowieka, który chciał ją wydzwignąć z tej

otchłani hańby i zbrodni.

Rodzina jednak młodzieńca dowiedziała się o przeszłości pięknej May

i zapobiegła temu małżeństwu. May dokonała wówczas zamachu samobójczego, po którym dłuższy czas chorowała.

W jakiś czas później wypłynęła w Paryżu, gdzie w towarzystwie niejakiego Guerina dokonała szeregu śmiałych i zuchwałych kradzieży. W roku 1902 przedsięwzięli obo-

je włamanie do American Express Company w Paryżu. Zrabowali wówczas

35 tys. funtów szterl.

Guerina niebawem aresztowano, lecz May uciekła do Anglii. Po kilku latach awanturniczego życia została schwytana i skazana na piętnaście lat ciężkiego więzienia. Po odbyciu kary wyjechała do Ameryki. W tych dniach miała po raz drugi wyjść za mąż, albowiem mimo swoich 50-ciu lat ciągle jeszcze była piękna i ponętna. Zachorowała jednak nagle i zmarła w szpitalu.

Trojaczki przyczyną zamachu samobójczego.

BIEDNY URZĘDNIK, GDY GO LOS OPATRYŁ TROJACZKAMI, USIŁOWAŁ POZBAWIĆ SIĘ ŻYCIA. — NA SZCZĘŚCIE TRUCIENNA BYŁA ZWIETRZAŁA. — OSTATECZNIE OJCIEC TROJGA DZIECI POGODZIŁ SIĘ Z LOSEM.

Paryż, w czerwcu.

(=) Pisma paryskie donoszą o ciekawym zamachu samobójczym, którego tło mogłoby dostarczyć materiału do interesującej noweli. Bohaterem tego sensacyjnego zdarzenia jest 34-letni u-

rzędnik pocztowy, Ludwik Brellot. — Ożenił się on przed kilku laty i zadowolony był bardzo, że małżeństwo było bezdzietne. Czasy bowiem są ciężkie, a gdzież może sobie pozwolić skromny urzędnik, zwłaszcza w mieście tak

drogim, jak Paryż, na utrzymanie liczniej rodziny. Należy dodać, że Brellot miał ponadto na utrzymaniu starą, chorą matkę.

Tymczasem zaszła pewna zmiana. Pewnego dnia żona oznajmiła mu, że spodziewa się potomka! Nowina ta była wprawdzie dla urzędnika

przykrą niezapowiedzianką,

powoli jednak się z nią oswoił. Któż jednak wyobraził sobie jego rozpacz, gdy, wyjechawszy w sprawach służbowych do Lyonu, otrzymał telegram, że

żona jego powiła trojaczki.

Urzędnik nie wierzył własnym oczom. Prawda jednak była oczywista!

Biedny Brellot popadł w tak straszliwą depresję, i stracił całkowicie ochotę do życia, że wypił całą flaszkę weronalu, którego zażywał przedtem w skromnych dawkach z polecenia lekarza. Trucizna jednak była zwietrzała i skończyło się na niewinnych przypadłościach żołądkowych.

Ostatecznie jednak Brellot pogodził się z faktem dokonany i powrócił do małżonki, przed którą usiłował zataić swój zamach samobójczy. Wieść jednak o tem dotarła do prasy, która sprawę szeroko omówiła. Dowiedziała się o tem oczywiście również żona. Mąż przysięgł jej jednak, że zaniechał zupełnie myśli samobójczych i że spróbuje wychować trojaczki na dzielnych ludzi.

Jako okoliczność łagodzącą w tej sprawie należy dodać, że Brellotowi urodzili się

trzej synowie.

Gdyby to były trzy córki, możeby sprawa przedstawiała się nieco gorzej.

30-lecie Kasy literackiej.

Warszawa, w czerwcu.

Niedawno odbyło się doroczne walne, a zarazem jubileuszowe zgromadzenie warszawskiej kasy literackiej założonej w r. 1899, której pierwszym prezesem był Henryk Sienkiewicz.

W okresie 1899—1913 Kasa wybrała 28-miu członków honorowych: prof. Ign. Chrzanowskiego, Fr. Rawitę-Gawrońskiego, prof. J. Kallenbacha, Bol. Koskowskiego, Bol. Limanowskiego, M. Rodziewiczównę, W. Sieroszewskiego i J. Weyssenhoffa.

Z okazji 30-lecia wydano ilustrowaną monografię, opracowaną przez J. Czempiańskiego.

Paraliż uleczalny!

CUDOTWÓRCA HISPANSKI, DR. ASUERO. — LEKARZ, KTÓRY W CIĄGU KILKU MINUT LECZY DŁUGOLETN. PARALITYKÓW.

Paryż, w czerwcu.

(=) Lekarz, dr. Asuero, przebywający w Sant Sebastjan, znanemu hiszpańskiem miejscu kąpielowym, był do niedawna nieznaną szerszej publiczności. Dziś należy on do najbardziej popularnych osobistości Hiszpanji, posiada większą klientelę, niż wszyscy profesorowie w Madrycie razem. Pomaga mu siedmiu asystentów, a przyjmuje on chorych, przybywających ze wszystkich stron Hiszpanji, przez dziesięć godzin dziennie!

Sława jego przekracza z wolną granice kraju rodzinnego, a wśród jego pacjentów zaczynają się pojawiać również Francuzi i Angliacy.

Dr. Asuero stwierdza, że potrafi sparaliżowanych uleczyć w ciągu kilku minut przy pomocy odpowiedniego sposobu. Nie jest on lekarzem cudownym w zwyczajnym znaczeniu tego słowa i wcale nie polega na jakiejś tajemnej metodzie, które leżą poza obrębem ofi-

cialnej medycyny. Metoda hiszpańskiego doktora polega na odpowiednim traktowaniu nerwu trójgłowego.

Hiszpański doktor wypala elektryczną iskrą zakończenie nerwu trójgłowego we wnętrzu nosu. Ten zabieg ma dokonywać istnych cudów!

Gazety hiszpańskie podają np. historję 32-letniego kupca, Stefana Lucelli z Tordery. Ten młody człowiek od dziesięciu lat nie może chodzić. Dr. Asuero przeprowadził na nim ową sławną operację, która trwała zaledwie minutę!

„Proszę wstać i odejść!” — rzekł do pacjenta. Chory powstał i ku swemu niezmiernemu zdumieniu stwierdził, że rzeczywiście może chodzić. Podobny jest przypadek dziennikarza Josego Boneta z Madrytu.

Słowem dr. Asuero zdobywa sobie coraz większą sławę oraz coraz więcej pieniędzy.

Czego oni chcą odemnie?!

DALSZY CIĄG ROZPRAWY PRZECIWKO BANDZIE CYGANÓW LUDOŻERCÓW. — WILCZE JAGODY CZY ATAK HISTERYCZNY? — STRASZLIWE OKRUCIEŃSTWO CYGANÓW. — CAŁUJĘ RĄCZKI JAŚNIE WIELMOŻNYM PANOM!

Koszyce, w czerwcu.

(=)W dzisiejszym dniu rozprawy chodziło ciągle jeszcze o sprawę małżeństwa Koczerków. Wśród przesłuchanych świadków przedstawił sierżant Kreici, że Paweł Rybar pięć dni po odkryciu morderstwa

dobrowolnie przyznał się do straszego czynu. Paweł Rybar stanowczo temu przeczy, przyczem dochodzi między nim a przewodniczącym do

ostrej wymiany słów.

Kreici zeznaje dalej, że Paweł Rybar po przesłuchaniu zemdlął tak, że przywołany lekarz

zrobił mu iniekcję morfiny.

Rybar twierdził później, że cierpi na epilepsję. Okazało się jednak, że miał on w kieszeni ziarna wilczej jagody, których kilka połknął. Na leży dodać, że od tego czasu ani razu nie dostał ataku sercowego.

Lekarz dr. Laslo, który jako rze-

czoznawca obecny jest na rozprawie, uzupełnia w następujący sposób zeznania Kreiciego: „Nie stwierdziłem u Pawła Rybara żadnych objawów zatrucia. Sądzę raczej, że był to

atak histeryczny”.

wywołany prawdopodobnie widokiem zwłok jego ofiar. Rybar tarzał się wówczas na ziemi i krzyczał: Biada mi! Czego oni chcą odemnie? Przychodzą już! Są blisko!...

W dalszym ciągu zabrali głos rzeczoznawcy, którzy przeprowadzili obdukcję zwłok. Zwrócili oni uwagę na szczegóły charakterystyczne dla okrucieństwa cyganów, mia nowicie na to, że głowy były w straszliwy sposób zmasakrowane.

Wachmistrz Mancel, który ośmi lat żył w tamtych stronach, opowiada, że Paweł Rybar oraz jego towarzysze zupełnie nie imali się żadnej roboty. Paweł całami dniami wylegiwał się w chacie, a żonę wysyłał gdzieś na jakieś kradzieże.

Ponadto zeznaje Mancel, że Paweł Rybar ukrywał przed żandarmerją Filkego na strychu.

Św. Gustaw Jane rozpoczyna ze znanie w iście cygański sposób:

„Całuję rączki jaśnie wielmożnym panom”. Poczem opowiada, że kupił od Filkego dwie poduszki, nie wiedział jednak o tem, że zostały one zrabowane Koczerkom.

Na tem przerwano rozprawę do dnia następnego.

Ze sportu.

VI. Dzień wyścigów konnych M.T.Z. na Persenkówce.

Lwów, 7. czerwca.

Gonitwa I. Nagroda 1000 zł., dla 3 l. i st. og. i kl. pół krwi, dystans ok. 1600 m. 1) Byle-Jaki og. gn. pułk. Karatiejewa (j. Wyżgalski) lekko o 1 i pół długa. 2) Droga, kl. gn. St. Bronikowski (j. Macugowski) o długość. 3) Naiwny, og. sk. gn. J. Skolimowski (j. chł. Szyszko). Bez miejsca Mista. Czas 1 m. 57 s. Tot. zwyc. 13, franc. 16, 21.

Gonitwa II. Nagroda 500 zł., dla 3 l. i kl. wszelkiego pochodzenia, dystans ok. 2100 m. 1) Flos, og. gn. pułk. Karatiejewa (j. Wyżgalski) o 10 długa. 2) Dziarska kl. kaszt. por. J. Strużyńskiego (j. Macugowski) o pół długa. 3) Danina II, kl. gn. mjr. R. Garniewicz (j. Raniewicz II). Bez miejsca Barkarola. Czas: 2. 38 s. Tot. zwyc. 15, franc. 14, 18.

Gonitwa III. Nagroda Hotelu „George'a” 1000 zł., dla 3 l. i st. og. i kl. wszelkiego pochodzenia, dystans ok. 2100 m. 1) Iwonka, kl. kaszt. E. Grzybowski (j. Raniewicz II) w walce o pół długa. 2) Aranka, kl. kaszt. W. Zakrzeńskiego (j. chł. Augustyniak) 3) Telimena II, kl. kaszt. Dr. H. Zajączkowskiego o 10 długa. w tyle. Bez miejsca Ataman II. Na skutek protestu Iwonka została zdyskwalifikowana. wobec tego zwycięstwo zostało przyznane Aronce, drugie miejsce Te-

III. Konkurs lotniczy.

Lwów, 7. czerwca.

Dzieli nas od niego już niewiele dni, gdyż odbędzie się on dnia 9 bm. na Błoniach Janowskich (Lotnisko na Lewandówce), o godz. 15-tej po poł. W konkursie będą brały udział po raz pierwszy modele ślizgowców, puszczone z latawca. Prócz konkursu, w którym brać mogą udział wszyscy, staną do konkursu Międzynarodowego zwycięzcy w konkursach zakładów szkolnych o nagrodę wędrowną, w postaci puharu im. kpt. pilota Stefana Bastyrę, ufundowaną przez Kom. Woj. LOPP we Lwowie. Młodych „Konstruktorów”, którzy bardzo licznie w br. zgłaszają się do konkursu, zachęcają nadto inne liczne nagrody: pierwsze nagrody dla poszczególnych typów samolotów-modeli stanowią złote żetony i cenne książki z dziedziny lotniczej, dalej żetony srebrne, brązowe itd.

Kom. Woj. LOPP. nie wątpi, że jak w ubiegłych latach, tak i w roku bieżącym Konkurs wzbudzi zainteresowanie szerokich warstw społeczeństwa, które licznie będzie się przyglądać zawodom naszych najmłodszych „lotników” i przyszych konstruktorów.

limenie II. Czas 2 m. 46 s. Tot. zwyc. 17, franc. 12, 15. Za Iwonkę zwrot stawek.

Gonitwa IV. NAGR. 1000 zł. dla 4 l. i st. og. kl. arabskich. Dys. ok. 1600 m. 1) Grenada, kl. siwa St. Janów (j. chł. Baker) lekko o 2 długa. 2) Branka, kl. c. siwa A. Wołk - Łaniewskiego (j. Raniewicz II) o 5 długa. 3) Effendi, og. c. siwy rtm. Kapiszewskiego (j. chł. Szyszko). Bez miejsca Abd-El-Krim. Ali II. z powodu upadku jeźdźca nie ukończył gonitwy. Czas 2 m. 11 s. Tot. zwyc. 26, franc. 15, 21.

Gonitwa V. Nagroda 500 zł., z płotami dla 4 l. i st. koni wszelkiego pochodzenia, dystans ok. 2400 m. 1) Hassan, og. gn. St. Bronkowskiego (j. Gajewski) o 3 długa. 2) Umykaj Polmoody, kl. gn. J. Skolimowski (j. chł. Kamiński). 3) Bakfisz, kl. sk. gn. mjr. K. Wisłoucha (j. chł. Liput). Bez miej-

sca. Czarowna. Czas 3 m. 11 s. Tot. zwyc. 34, franc. 13, 11.

Nagroda VI. Nagroda 800 zł., z płotami dla 4 l. i st. koni wszelkiego pochodzenia, dystans ok. 2800 m. 1) Danina, kl. gn. R. Rogowski (por. Strużyński) o 5 długa. 2) Denide, kl. sk. gn. K. Rojowski i St. Kuźmicki (j. Siedlecki). Agamemnon nie ukończył gonitwy, zrzucając jeźdźca na ostatnim płocie. Czas 3 m. 2 s. Tot. zwyc. 20.

Gonitwa VII. Nagroda 1000 zł., z przeszkodami, dla 4 l. i st. koni wszelkiego pochodzenia, dystans ok. 4200 zł. 1) Rasal, wał. kaszt. ppułk. R. Grobickiego (por. Żwan) lekko o 4 długości. 2) Mir, wał. gn. M. S. Wojsk. (por. Goszczyński). Gini nie ukończył gonitwy. Tot. zwyc. 32.

Następny dzień wyścigów niedzielny godz. 15.30.

I. F. C. Katowice-Pogoń.

Lwów, 7. czerwca.

W najbliższą niedzielę, dnia 9. czerwca br. odbędzie się na boisku „Pogoni” za rogatką stryjską o godz. 5-tej popoł. zawody w piłce nożnej o mistrzostwo Ligi PZPN., między doskonałą drużyną górnośląską IFC. Katowice, a lwowską „Pogonią”.

Zawody zapowiadają się jako pierwszorzędną atrakcją sportowego Lwowa, gdyż goście znajdują się w b. dobrej formie, czego dowodem ostatnie świetne zwycięstwo nad leaderem Ligi LKS., który ugiął się w stosunku 5:2.

Drużyna „Pogoni”, której skład w pomocy i w ataku, a także i w obronie początkowo płynny skryztałizował się obecnie, dołoży ze swej strony wszelkich sta-

rań, by ze spotkania tego wyjść zwycięsko i rewanżując się drużynie śląskiej za zadane porażki w dotychczasowych spotkaniach ligowych, zdobyć dwa dalsze cenne punkty mistrzowskie.

Do niedzielnego meczu wystąpi „Pogoń” w najlepszym swym składzie, przy czem napadem kierować będzie Bacz, a na prawem skrzydle grać będzie Słoneczki, który na ostatnich meczach wykazał, wcale dobrą formę.

Przedprzedaż biletów po znacznie niższych cenach odbywa się w Aptece Dra Stenzla, pl. Marjacki, oraz w „Maratonie”, ul. Akademicka, począwszy od czwartku, zaś dla członków Klubu tylko przy kasie na boisku.

Mistrzostwa Klubowe w kolarstwie.

Lwów, 7. czerwca.

Lwowski Okręgowy Związek Kolarski komunikuje, że w niedzielę dnia 9. czerwca br. odbędą się wyścigi kolarskie o mistrzostwa klubowe na rok 1929, następujących Towarzystw kolarskich (lwowskich): 1) Lwowskiego Towarzystwa Kolarzy i Motorzystów, 2) Sekcji kolarskiej ZKS. „Hasmonca” we Lwowie; 3) Robotniczego Klubu Sportowego, Sekcji kolarskiej we Lwowie.

Jeźdźcy wszystkich Towarzystw startują w jednej wspólnej grupie. Wyścig odbędzie się na szosie Janowskiej bez względu na pogodę, na przestrzeni 50 klm., z półmetkiem, start o godz. 9.15 rano, na 3-cim klm. 600 m., tuż za rogatką Janowską.

Wzywa się wszystkich zawodników, biorących udział w wyścigu, do jawnienia się na punkcie startu przynajmniej na godzinę przed biegiem, celem odebrania numerów startowych i wskazania szatni,

przyczem zwraca się uwagę, że bieg zostanie wypuszczony punktualnie o godz. 9.15, ze względu na zamknięcie rampy kolejowej na 4-tym kilometrze.

Zgłoszenia zawodników przyjmują Sekretarjaty poszczególnych Klubów.

Lwowskie Tow. wol. i Motor. urządzi w niedzielę, dnia 9. czerwca 1929 wyścigek do Janowa. Punkt zborny o godz. 9-tej rano na pl. św. Ducha.

Sekcja kolarska LKS. „Pogoń” organizuje w dniu 30. czerwca br. z polecenia Związku Polskiego Towarzystw Kolarskich w Warszawie — bieg 100 klm. o mistrzostwo Województwa lwowskiego. Zawodnicy startować będą na czas co dwie minuty systemem olimpijskim. Zgłoszenia przyjmuje Sekretarjat organizatora do czwartku, 27. czerwca włącznie. Losowanie numerów w przeddzień zawodów.

Dwa teatry w Łodzi.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 6. czerwca. (st) Sfery przemysłowe Łodzi postanowiły na przekór magistratowi, który dyrekcje Teatru miejskiego powierzył dyr. Adwentowiczowi, ratować dotychczasowego dyr. Gorczyńskiego i pertraktują o wynajęcie lokalu, gdzie mieści się obecnie prywatny teatr „Scala”. W ten sposób w przyszłym sezonie powstałyby w Łodzi dwa teatry.

GIELDY.

GIELDA LWOWSKA

Na giełdzie zbożowej zaznacza się lekka zwyżka cen. Usposobienie żywsze.

Na giełdzie pieniężnej sytuacja bez zmiany, usposobienie słabsze.

GIELDA WARSZAWSKA

Warszawa, 6. czerwca. (Tel. G. P.) 4-prc. pożyczka inwestycyjna 103, 5-prc. pożyczka dolarowa 74 i pół, 5-prc. pożyczka konwersyjna 67, 5-prc. pożyczka kolejowa 1920 50, 10-prc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8-prc. Listy zast. Bku Gosp. Kraj. 94, 8-prc. Listy zast. Bku Rolneg. 94, 8-prc. Oblig. Bku Gosp. Kraj. 94 — te same 7-prc. 88½.

Waluty i dewizy. Londyn 48.14, Nowy Jork 8.88, Paryż 34.78, Praga 26.34, Szwajcaria 171.22, Wiedeń 124.96, Włochy 46.56 i pół.

Warszawa, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Bank Polski 167¼, Bank Zw. Sp. Zar. 78 i pół, Ska. światła 130, Lilpop 0 3/4, Modrzewów 24, Northlin 182 i pół, Ostrowiec 81, Pociąg 4 i pół, Starachowice 25 3/4.

GIELDA KRAKOWSKA

Kraków, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Bank Polski 165, Tohan 8.10, Piasecki 11.50.

GIELDA ZURYCHSKA

Zurich, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Paryż 20 3/4, Londyn 25.19 3/8, Nowy Jork 3.19 5/8, Belgia 72.15, Włochy 27.18¼, Hiszpania 72.30, Holandia 203.62 i pół, Berlin 125.89, Wiedeń 72.99, Stockholm 138.87¼, Oslo 128.45, Kopenhaga 128.37 i pół, Sofia 76¼, Praga 15.38 i pół, Warszawa 58¼, Budapeszt 90.58, Białogród 9.12 i pół, Ateny 6.71 i pół, Konstantynopol 2.47 i pół, Bukareszt 3.08, Helsingfors 13.07, Buenos Aires 217 3/4.

GIELDA WIEDENSKA

Wiedeń, 6. czerwca. (Tel. G. P.) Amsterdam 285.35, Belgrad 12.48, Berlin 169.41, Bruksela 98.70, Budapeszt 123.89, Bukareszt 4.21, Kopenhaga 128.20, Londyn 84.6 i pół, Madryt 99, Medjolan 37.19 i pół, Nowy Jork 74.35, Oslo 129.40, Paryż 27.78¼, Praga 21.03 i pół, Sofia 5.12 3/4, Stockholm 129.95, Warszawa 79.91 i pół, Zurich 136.74 i pół, Amerykańskie 707¼, Niemieckie 169.18, Francuskie 27.73 i pół.

Zawiadomienie!

Już nadszedł wielki transport obuwia le niego na gumowych podeszwach, tenisowe i sportowe jakoteż sandały we wszystkich wielkościach — — — — — Magazyn obuwia

R REICH Piekarska 1.
GMACE HOTELU K AK Nr. tel. 51-99.

FIAT 509, karosowany, na nowym podwoziu formy torpedy, 4 osobowy. tanio do sprzedania. Lickendorf, ul. Żułkińskiego 6. 4552-5

PANNA umiejąca krawieczyznę, białe szycie, oraz wszelką naprawę, poszukuje miejsca panny służącej. Chętnie zajmie się gospodarstwem i dziećmi. Łaskawe zgłoszenie do Administracji „Gazety Porannej” pod „szycie 30”. 4686-2

Silniki prądu stałego 85 HP

440 volt 5—600 obrotów, fabryka Siemens i Halske, z powodu zmiany instalacji na prąd zmienny, tanio do sprzedania.
LAENGER & ILLGNER, TORUŃ,
Chelmińska 17. 4631-2

Do wytwornej o wnętrza wykuszu, werandy, okna poleca **hipońskie figury z Davallji i drzewka karłowe oraz K A K T U S Y** w obfitym wyborze
Dr. Z. B A C H Rynek 2
Lwów, telef. 67-32.

NAUKA I WYCHOWANIE.
10 groszy za wyraz.

WOLNE POSADY.
10 groszy za wyraz.

POSZUKUJĘ młodej nauczycielki języka francuskiego — milej powierzchowności. Markiewicz, Wulecka 46. 4669-2

BIURALISTKA natychmiast będzie przyjęła. Skromne wynagrodzenie. Oferty z referencjami składać: skrytka pocztowa 83, Lwów. 4684-2

POSZUKUJE się biletiera. Zgłoszenia kinu „Luna”. 4716

KORESPONDENCJA.
12 groszy za wyraz.

PANIENKA z lepszego domu, gimnazjalistka poszukuje posady do dzieci (może przygotować do poprawki), może udzielać lekcji muzyki. Listy Adm. Porannej „Fortepian, skrzypce”. 4624-3

KAWA! Telegrafuj czy przyjazd niedziela, w przeciwnym razie czekaj dworzec niedziela spieszny, bez względu na pogodę. Twoja. 4709

W POLSKIM gimn. koedukacyjnym w Przemyślanach wakuje kilka posad nauczycielskich. Kwalifikowani do języka łacińskiego, polskiego i przyrody otrzymają płacę państwową z dodatkami lokalnymi. Oferty z odpisami świadectw nadsyłać: Dyrekcja Pol. gimn. w Przemyślanach. 4715

MATRYMONIALNE.
12 groszy za wyraz.

POSADY POSZUKIWANE.
8 groszy za wyraz.

POSZUKUJĘ posady kierownika gastronomicznego lub podobnej. Jestem w tym zawodzie wyzwolony. Mogę złożyć 7 000 zł. kaucji. Łaskawe zgłoszenia pod „Fachowiec” do Administracji. 4663-2

POLKA przystojna, wykształcona, majetna i niezależna pozna pana blondyna z wyższym wykształceniem. materialnie dobrze sytuowanego. powyżej lat 30. Dyskretna zapewniona Korespondencja tylko z fotografacją, która będzie zwrócona do „Gazety Porannej” pod „Anons”. 4701

MIESZKANIA, SALEPY.
10 groszy za wyraz.

STARSZE bezdzietne małżeństwo zupełnie godne zaufania poszukuje miejsca za dozorców do kamienicy, fabryki lub t. p. Pierwszorządne referencje. Warunki skromne. Zgłoszenia do Adm. pod „Godni zaufania”. 4550-3

SZEŚĆ obszernych — trzy mniejszych pokoi, dwa przedpokoje, dwie łazienki, dwa pokoje służbowe, dwa klozety — łączna powierzchnia użytkowa 315 metr. kwadr., pierwsze piętro oraz jeden lokal dwuizbowy na parterze — łączna powierzchnia użytkowa 38 metr. kwadr. do wynajęcia we Lwowie w śródmieściu na dogodnych warunkach. Zgłoszenia pisemnie pod „Ogromny lokal” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Legjonów 1. 4710

SZUKAM posady w charakterze towarzyski z ewentualną pomocą w gospodarstwie. Zgłoszenia do administracji „Porannej” pod „Młoda”. 4670-3

MŁODY technik dentystyczny biegły w operatywie i technice, pryncipalnie posadę najchętniej na prowincji. Łaskawe zgłoszenia pisemne do Biura Ogłoszeń „Nowa Reklama”, Batorego 26, pod „Rutyna”. 4668

TECHNIK dentystyczny — samodzielny w technice i operatywie zmieni posadę od zaraz. Oferty: Z. Rosner, Kraków, Lubicz 12. 4682-3

Humor.

— Śmieszają mnie ludzie, utyskują na teściowe. Ja naprzykład żyję ze swoją teściową w najlepszej zgodzie — po prostu kocham ją.
— Co pan mówi! I mieszkają państwo razem?
— O nie. Moja teściowa mieszka stale na wyspach Kanaryjskich.

FUTRA przechowuje najstaranniej, pełne zabezpieczenie. Pracownia Futer Karola Schürera, Senatorska 10. Telefon 69—56. 4364-1

PRASY do wyrobu dachówek, rur kanalowo-studiennych, płyt chodnikowych i mozaikowych poleca „Ełcha” Legjonów 37. 4519-7

TENNIS! Na czerwiec 192 godzin do wynajęcia. Nauka, trening, partie do 50 gr. od osoby. Mikołaja 17, parter (wieczorem). 4688

SYPIALNIE, jadalnie, salonowe, biurowe i kuchenne, solidne poleca Miejska Wystawa, plac Halicki 10, w podwórzu. 4585-5

ŁÓŻKA żelazne, umywalnie, miednice, dzbanki i wiadra poleca Rentschner, Legjonów 37. 478-9

Przeprowadzki w miejscu wykonuje puktualnie fachowo i tanio spedytor
Gustaw Luft Lwów, Zygmuntowska all
Tel 54-47

Staraniem MAŁOPOLSKIEGO TOW. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

we Lwowie, Brajerowska 3. odbędzie się w niedzielę 9. czerwca 1929 o godz. 10 przedpoł. w sali Instytutu, przy ul. Bourlarda 5.

WIEC WSZYSTKICH WŁAŚCICIELI REALNOŚCI
o porządku dziennym:
1) Sprawa nakazów płatniczych za wodę i kanały.
2) Sprawy podatkowe.
Za Zarząd
Wiktor Kornberger.
4712

Każdemu bez poreki sprzedaje **„KA-TU” UL. SOBIESKIEGO 14** firma „KA-TU” Telef. Nr. 43-32.

MEBLE wszelkiego rodzaju **NA DŁUGOTERMINOWE SPŁATY.**

DO WYDZIERŻAWIENIA.
Kompletnie urządzona elektryczna krupniarnia nadająca się również na inne zakłady przemysłowe, warsztaty, składnice towarowe etc. Kompleks obejmuje: piętrowy murowany budynek, magazyn ze strychem, lokal biurowy z telefonem, stajnia, i place składowe, jest położony przy tramwaju blisko dworca głównego. Zapytania skierować do biura ogłoszeń Scherera, pasaż Hausmana pod „PRS”. 4700

CERTAN
niszczy pluskwy i zabija pasożyty zwierząt domowych.
„ZELIO”
Pasta i Ziarna zatruta, zupełnie pewne środki do tępienia szczerów i myszy
Do nabycia w Aptekach, Drogeriach i Towarzystwach rolniczych. w baku amż zw. 6-cię się d fi my
JÓZEF KARRACH
Lwów, Kościuszki 18.

I. M. SZLEZYNGER,
mechaniczna fabryka wstążek w Częstochowie, ul. Spadek 1. 8. ogłasza, że był jej zastępca Helfgot sprzeniewierzył jej i puścił nieprawnie w obieg następujące weksle akceptowane in bianco przez firmę **Rudolf Neuwelt we Lwowie, ul. Balonowa 3.**
1 na kwotę zł. 275.— płatny 14. VI. 1929
1 na kwotę zł. 153.55 płatny 4. X. 1929
1 na kwotę zł. 200.— płatny 19. X. 1929
1 na kwotę zł. 200.— płatny 26. X. 1929
1 na kwotę zł. 200.— płatny 6. XI. 1929
1 na kwotę zł. 129.— płatny 9. XI. 1929
i przestrzega przed nabyciem tych weksli. 4701

LPrez. 20573/29
26. Rs.

KONKURS.
W Państwowym Zakładzie wychowawczo-poprawczym dla nieletnich w Przedzielnicy są do obsadzenia od 1. września 1929 następujące posady nauczycielskie, w miejscowej 4-ro klasowej szkole powszechnej:
1) Posada nauczyciela-kierownika szkoły, na etacie Ministerstwa Sprawiedliwości, z uposażeniem VIII. gr funkcjonarjuszy państw., mieszkaniem służbowym i świadczeniami dodatkowymi.
2) Trzy posady nauczycielskie na etacie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, z normalnymi poborami i mieszkaniem służbowym.
Ukwalifikowani kandydaci winni wnieść swoje udokumentowane podania do Prezydium Iwowskiego Sądu Apelacyjnego, bądź w drodze służbowej przez właściwe władze szkolne, bądź bezpośrednio do dnia 30. czerwca 1929, 699-3
Czerwiński mp.

Jeśli szwankuje karnisz stóra,
Na okno nigdy nie wylażcie
Lecz jaka niebądź c asu pora
Dzwońcie.

Czterdzieści jedenaście
L. Matwijowski
Lwów, Chociażczyński 8.
E. 29/28.

EDYKT LICYTACYJNY.
Dnia 4. września 1929 o godz. 9 przedpoł. odbędzie się w niżej wymienionym Sądzie w biurze Nr. IV. licytacja realności whl. 956 — 2/28 części 902 gm. Zamartynów.
Wartość szacunkowa wraz z przynależnościami: 13202 zł. 35 gr.
Najniższa oferta 6606 zł. 18 gr.
Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.
Warunki licytacyjne i inne dokumenta przejrzeć można w podpisanym Sądzie.
Sąd grodzki zamiejski O. IV.
we Lwowie, dnia 24. maja 1929 4698

OBWIESZCZENIE.
Walne Zgromadzenie członków „Instytutu Towarzystwa handlowego w Podhajeckach, spółdz. z ogr. poręką” odbędzie się dnia 28. czerwca 1929 o godz. 5 popołudniu w domu p. Rosenmana w Podhajeckach.

Porządek dzienny:
1) Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1928 i przyjęcie tegoż do wiadomości.
2) Udzielenie Zarządowi absolutorjum z czynności i rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1928.
3) Rozdział czystego zysku.
4) Wybór członków Zarządu (§ 11. statutu).
5) Wybór członków Rady nadzorczej (§ 14. statutu).
6) Wnioski członków.
Zarząd Instytutu Towarzystwa handlowego w Podhajeckach, spółdz. z ogr. poręką. 4703

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za

wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupon i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 8 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

gólowkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym ogłasza osobno stojące i bez numeru dołączamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga.

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt). tekstowe na 4 łamy (szpalty).
PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Z dostawą w miejsce lub przesyłką pocztową . . . zł. 6.50
Bez dostawy zł. 6.—
Za granicę zł. 9.—